

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai Rugsėjis – September 7, 1966 Nr. 93

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

TA PATI KLaida

KARTOJAMA VIETNAME, NEPAISANT VISO KARTaus

PATYRIMO EUROPOJE IR AZIJOJE

Kai tik pasklido gandai apie Vietnamo delegacijos lankymą Maskvoj, prezidentas Johnsonas pasinaudojo pirma proga, kad iškelti JAV-Sovietų Sąjungos santykių problemą. Kalbėdamas tolimoje Arco vietoje, Idaho valstijoje, prezidentas Johnsonas konstatavo, kad abi valstybės "turi neįsivaizduojamą galia" ir už tat: "Mūsų atsakomybė pasauliui yra didesnė negu kada nors buvo turėjusios dvi valstybės tuo pačiu metu. Mūsų tikslas yra dabar toks: ieškoti kiekvienoje srityje galimo susitarimo, kuris bent kiek prisidėtų prie bendradarbiavimo galimybių padidėjimo".

"Dogmų ir šaltojo karo žodyno užtėko vienai kartai, pasaulis neturėtų pasilikti visam laikui pasinėrus senose aistrose." Būklė Vietname neįrašanti "Sovietų Sąjungos gyvybiniams interesams" ir neturėtų mus sustabdyti nuo ieškojimo naujų kelių susitarimui...

Vieną žodžiu, prezidentas rado reikalo dar kartą ištiesti sovietams taikos ranką, be kurių paramos šiaurės Vietnamo komunistai negalėtų testuoti savo agresijos pietiniame Vietname. Tai padaryta pagal teoriją, kad nors Maskvai ir patinka amerikiečių įklimpimas pietryčių Azijoje, jie vis dėlto nenorėtų karo išsiplėtimo iki tokio laipsnio, kad jie turėtų jį visai atvirai įsikišti ir tuo pačiu pasaulis atsidurtų prie atominio karo angos.

Dėl to su šiaurinio Vietnamo agresoriais buvo, kaip sakoma, kovojama tik viena ranka. Svarbūs taikiniai liko neliečiami. Pirmiau buvo aiškinama, kad tai dėl to, jog Kinija nebūtų priversta įsikišti. Paaiškėjus, kad Pekinas ir nemano įsikišti, pradėta kalbėti apie Maskvą. Iš tikro tik Maskva gali suteikti tiek daug paramos Hanoi režimui, o ne Pekinas.

Bet ar prezidentas dabar, tiesdamas taikos ranką sovietams, neklysta ir nepasiekia priešingų rezultatų,

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

negu nori? Juk jei sovietai iš tikro turi 'neįsivaizduojamą galia', kam jiems jos bijoti, o neišnaudoti jos savo naudai, šantažui, kuriuo jie jau verčiasi nuo pat II pasaulinio karo laikų? Reikia dar atsiminti, kad Maskva gali visai nesiskaityti su taip vadinama 'viešąja nuomone', nes pati ją atvaizduoja kaip nori. Ir dėl to jai lengviau baigti karą, kuriame 'oficialiai' ji visai nedalyvauja.

Atvirkščiai, juo daugiau amerikiečiai kalba apie savo norą nepažeisti sovietų 'gyvybinių interesų', tuo daugiau auga jų apetitas tuos interesus išpūsti. Daugiau sovietus galima būtų paveikti tvirtinimu, kad pačios JAV turi gyvybinius interesus pietiniame Vietname ir jų pažeidimas gali vesti į totalinį karą. Tada atsakomybė už jį būtų perleista Maskvai ir ji laikytųsi santūriau.

Tai konstatuoti šiuo metu būtų ypatingai svarbu, nes, atrodo, artėjame prie tokios būklės, kad Pekino-Maskvos santykiai gali nutrūkti ir tuo pačiu sovietų ir jų europinių satelitų tiekimas šiauriniam Vietnamui turėtų vykti tik jūros keliu. Atrodo, kad Pekinas tuo kaip tik nori, nes jei sovietai daugiau nebeteiktų, Pekinas galėtų reikšti, kad Maskva išduoda komunizma, o jei tas tiekimas būtų tęsiamas, atsirastų daugiau galimybių tiesiogiam Maskvos-Washingtono susidūrimui, kurio Pekinas labai norėtų.

Istorija moko, kad tokias krizes sovietai visados moka išnaudoti savo naudai. Dar daugiau, jie sąmoningai jų siekia, nes žino, kad amerikiečiai vis tiek daugiau ar mažiau nusileis. Tai jie padarė Kubos atveju, palikdami tenai komunistinį režimą. Tą patį rodo Berlyno ir Korėjos istorijos.

Be to, prezidentas Johnsonas, kaip ir dauguma amerikiečių, mielai norėtų Vietnamo karą greičiau

baigti. Sovietai tai labai gerai žino ir dėl to jų apetitas auga.

Dėl viso to tenka būkštauti, nes prezidentas, norėdamas susitarimo su sovietais, kartuoja savo pirmakūnų klaidas. JAV užsienio politikos tikslas turėtų būti ne susitarimas, bet Sovietijos galios sunaikinimas.

Sunkus pensininko gyvenimas Lietuvoje

Statistiniai duomenimis šiuo metu Lietuvoje yra apie 3 mil. gyventojų. 1965 m. buvo užregistruota 52,500 naujagimių. Tuo pat metu buvo 21,000 mirimų. Tačiau greta natūralaus gyventojų prieauglio padidėjusi nuolatinė kolonizacija iš kitų sovietinių respublikų, ypač Rusijos -- naujai atvykusių praeitais metais buvo 16,500. Kolonistai buvo įjungti į krašto pramonės įmones.

Statistinius duomenis pateikė Vilniaus Statistikos biuro vedėjas, rusas Boris Dubasov, pareiškęs, kad iš dviejų čia gimusių vienas yra užsienietis, apsigyvenęs Lietuvoje. Tie nauji atvykėliai apsigyvena Lietuvos didesniuose miestuose ir pramonės centruose, tuo smarkiu tempu rusindami tas vietas. Maskvos centrinės įstaigos yra nustebintos naujai atvykusių rusų tendencija keisti savo vardus -- pavardes ir mokytis lietuvių kalbos.

Kiti statistiniai duomenys patvirtina Lietuvos gyvenimo sąlygas. Šių metų pradžioje krašte buvo 185,000 poilsin išėjusių darbininkų. Tame skaičiuje daug okio darbininkų, dirbusių kolchozuose bei sovchozuose. Apskaičiuojant pensijų vidurkį pranešama, kad miestuose mokama pensija 21 rublis mėnesiui, gi kolchozuose 9 rubliai. Šios sumos yra visiškai nepakankamos pragyvenimo reikmėms įsigyti, ypač kolchozų pensininkams. Pridurtina, kad ir

(Nukelta į 2 psl.)

Darius ir Girėno žuvimo vietoje Lenkijoje gyvena lietuviai įmūriję atminimo lentą, kurioje lietuviškai ir lenkiškai parašyta, kad "Čia žuvo lietuviai lakūnai Atlanto nugalėtojai Stepas Darius ir Stasys Girėnas".

Šią vasarą, minint Darius ir Girėno skridimo sukaktį, žuvimo vietoje prie paminklo Lenkijoje gyvena lietuviai padėjo vainiką.

SOLDINE PAGERBĖ ŽUVUSIUS DARIŲ IR GIRĖNĄ

Garsųjų lietuvių Transatlanto lakūnų -- Darius ir Girėno žuvimo vietoje -- Soldino miške š. m. liepos 17 d. buvo atidengta memorialinė lenta, kurią pagaminė ir atvežė pritvirtino Vroclavo (Breslau) lietuviai. Jau keleri metai Vroclavo lietuviai liepos 17 d. nukeliauja prie paminklo ir ten vis suruošia mažas iškilmes, pagerbdami drausiuosius lakūnus. Bet šių metų pagerbimo iškilmės buvo ypatingos, nes prie jau seniai esamo paminklo buvo pritvirtinta lenta, skelbianti lietuvių ir lenkų kalbomis, kad šioje vietoje žuvo Atlanto nugalėtojai Stepas Darius ir Stasys Girėnas.

Nors jiems iki Soldino ir labai toli (Soldiną lenkai dabar vadina Pszczelnik), Vroclavo lietuviai, geriau pasakius Lietuvos Visuomeninės Kultūros Draugijos Lenkijoje Vroclavo ratelis, kaip gausiausias nariais ir geriausiai susiorganizavęs vienetą, apsiėmė globoti ir prižiūrėti lakūnų paminklą ir žuvimo vietą. Jau iš seniau buvo pataisyti vartai. Neseniai viename ratelio susirinkime buvo iškeltas sumanymas pastatyti ir paminklinę lentą su lenkiškais įrašais, kad ir lenkai žinotų, kokia čia vieta. Ratelio narys Antanas Glušauskas padarė lentos projektą, o Vaclovas Voleika ją pagaminė.

Taiigi, ši lenta š. m. liepos 17 d. buvo atgabenta į Soldiną ir iškilmingai atideng-

kavičius atidarė susirinkimą. Po jo kalbėjo Eugenijus Petruškevičius. Jį sekė keli kalbėtojai lenkai. Vienas jų -- Myslibožo apskrities partijos komiteto sekretorius mėgino šias iškilmes susieti su dabar minimomis Myslibožo miesto (kaip jis vadinosi vokiškai?) 800 metų įkūrimo sukaktuvėmis. Esą, paminklu taip pat rūpinasi ir Pšcelniko lenkų pradžios mokykla. Betgi tiksliausias kalbėtojas buvo tik Vroclavo ratelio narys Antanas Glušauskas. Jis supažindino susirinkusius su "Lituanikos" skridimo istorija ir tragiška jos pabaiga šioje vietoje prieš 33 metus, tai yra 1933 m. liepos 17 d. Po jo Dr. Česlovas Bankovskis papasakojo savo prisiminimus apie susitikimus su Steponu Darium, nes abu jie buvo futbolo mėgėjai. Po prakalbų minute tylos buvo pagerbti žuvę lakūnai.

Po iškilnių prie lentos ir paminklo buvo sudėta keletas vainikų, tarp kurių buvo nuo centro valdybos, nuo Vroclavo ir Slupsko ratelių, nuo Pšcelniko pradžios mokyklos, nuo Vroclavo ukrainiečių ratelio, kiti nuo komunistų partijos skyrių ir organizacijų. Baigus iškilmes netoli buvo sukurta lauzas, prie kurio Vroclavo dainininkai sudainavo keletą lietuviškų liaudies dainelių. Vroclavo lietuviai dalyvavo apsirėngę tautiniais rūbais.

— ab

Kaip atrodo Žalgiris?

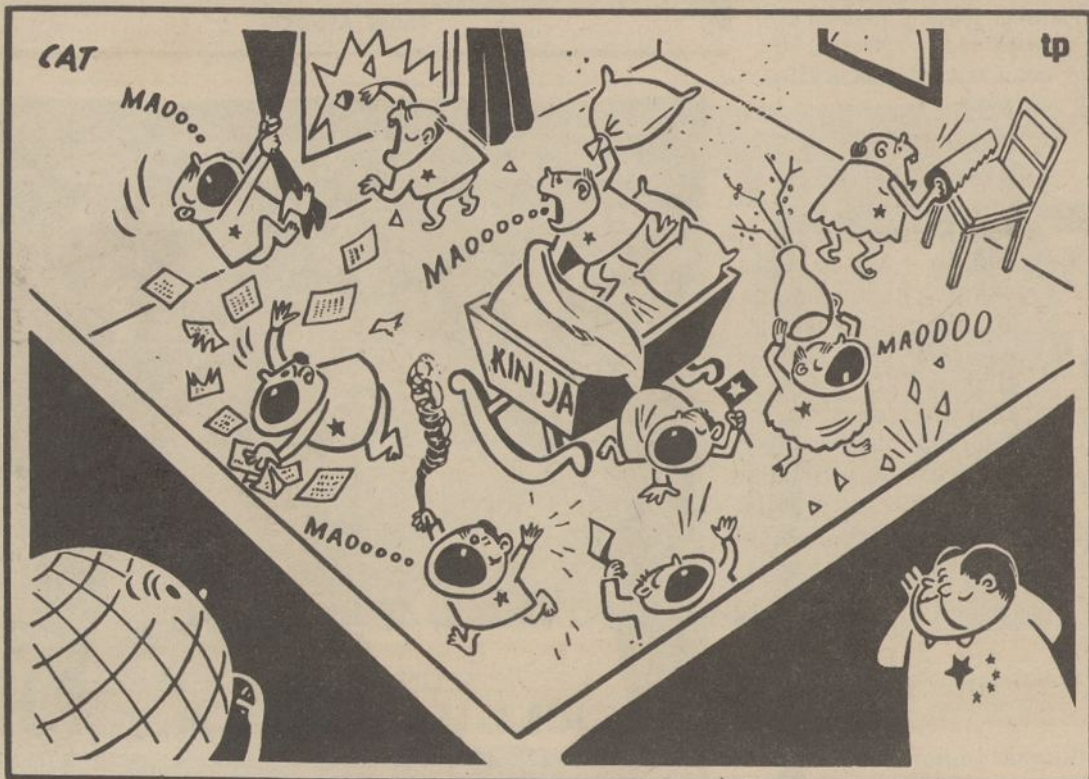
-- Kaip atrodo Grunvaldas šiandien, -- taip pavadintą rašinėį liepos 28 d. paskelbė lenkiškasis Vilniaus dienraštis jaunimo skyriuje. Rašinėly atpašakojamas Taduiko Mikšto laiškas iš Kėtryno (buv. Kiustrieno), rašytas giminaičiams Umbražiūnams Vilniuje. Štai kaip lenkiškai kalbantiems Vilniaus moksleiviams pasakojama apie Grunvaldo kaimelyje esamą muziejų:

-- Grunvaldas tik mažas kaimelis. Jame nėra nieko įdomaus. Tik garsi data -- 1410 metai. Jokia data nėra taip tvirtai įrašyta lietuvių ir lenkų tautų atminty, kaip Grunvaldas (Nukelta į 2 psl.)

Atidaryta neolituany stovykla

Rugpjūčio 28 d. Christiana Lodge vasarvietėje buvo atidaryta 9-toji Korp! Neo-Lithuania stovykla. Nuotraukoje Algis Antanavičius, iš Bostono, skaito gautą sveikinimo laišką iš Ramunės Jurkūnaitės ir Arūno Gasparaičio studijuojančių Vokietijoje. Prie stalo sėdi: Elvyra Kavaliūnaitė, pirm. Rimas Staniūnas, Algis Saulis ir Romas Stauskas. Pirm. R. Staniūnas savo kalboje palinkėjo suvažiavusiems aktyviai dalyvauti stovyklos programoje, bendrauti ir dalintis savo patyrimu ir žiniomis, kad padarius šios vasaros stovyklą įdomią ir sėkmingą.

Kinų jaunimo "kultūrinis" pabūdimas...

Berlyno sienos užkulisiai (5)

Ketvirtadienį po pietų prezidentą Kennedy'ją aplanko kolumnistė Marguerite Higgins. Iš savo supamos kėdės prezidentas jai tiesia Brandto laišką: "Paskaityk, ką tas žmogelis rašo".

Higgins perskaitysi aiškina: "Jei Brandtas jums to laiško neparašytų, jis nebūtų išrinktas ne tik burmistru, bet ir parrasčiausiu šungaudžiu, Mr. President, aš turėu jums visai atvirai pasakyti, kad Berlyne vis

auga įtarimas, kad jūs norite parduoti Vakarų belyniečius". Prezidentas murma: "Brandtas nebūtinai turėjo rašyti tą laišką. Tai atrodo lyg priešrinkiminė kova. Kodėl jis man nepaskambino telefonu. Ar dar geriau, tą patį sekmadienį, jis galėjo sėsti į lėktuvą ir pas mane atskristi".

Tačiau Kennedy suprato, kad jam reikia kas nors padaryti. Vėliau kalbėdamasis su Rusku jis nutaria atsakyti į Brandto laišką ir į Berlyną pasiūsti patį viceprezidentą Johnsoną.

Lyndon B. Johnsoną ką tik atsisėdo prie pietų stalo, kai jam paskambino Kennedy.

Johnsonas: "Ar tai būtinai reikalinga?"

Kennedy: "Taip".

Johnsonas: "Okay, aš susipakuosiu lagaminus".

Vėliau prezidentas paskambina gen. Clay: "Generole, ar sutinkat kaip mano asmeninis įgaliotinis vykti į Berlyną? Tau ta yra jūsų reikalinga".

Clay: "Mr. President, aš sutinku".

Vėliau po pasitarimo su Johnsonu ir Rusku, Kennedy diktuoja atsakymą į Brandto laišką. Jo turinys:

* pakartojamos garantijos Vakarų Berlynui;

* pranešama apie JAV kariuomenės Berlyne sustiprinimą.

Kennedy įspėja Brandtą pasirūpinti tvarka ir ramybe prie sienos, nes kiekvienas incidentas gali turėti nenumatomų pasekų. "Brutalus sienos uždarymas" esąs sovietų sprendimas, kurį pakeisti galima tik karu. Niekas nėra sakęs, kad amerikiečiai dėl to turėtų kariauti.

Penktadienio 6 val. vakaro sušaukiamas pasitarimas, kuriame šalia prezidento dalyvauja Johnsonas, Clay, karinis patarėjas gen. Taylor, politiniai pa-

tarėjai Walt Rostow ir McGeorge Bundy bei Sovietijos specialistas Bohlen. Į jį įsijungė tik iš Berlyno grįžęs Ed Murrow, kuris teigia: "Berlyne prasideda rimta pasitikėjimo krizė tarp vokiečių ir vakariečių".

Kennedy: "Aš bijau, kad mes atsidūrėm prieš antrą Kiaulių įlanką" (prisiminimas nelaimingos invazijos į Kubą). Prezidentas kaltina Valstybės Departamento pareigūnus, kodėl jie jo neinformavo, pagaliau pyktis nukrypsta ir prieš Adenauerį: "Kam vokiečiai turi kanclerį? Ir tas manęs nepainformavo".

Už poros valandų -- 8 val. vakaro -- Johnsonas, Clay ir Bohlen skrenda į Berlyną. Jų kelionė sukėlė nemažą optimizmo vokietyje. Krikščionys demokratų ir socialdemokratų labai norėtų tą kelionę išnaudoti savo partijos naudai per būsimus rinkimus, bet amerikiečiai yra atsargūs ir į savo lėktuvą nepriima kanclerio Adenauerio. Tas turi likti Bonnoje.

Šeštadienio popietę apie 5 val. Johnsonas su Clay pasiekia Berlyną. Gatvėse laukia bent 300,000 žmonių. Johnsonas yra susijaudinęs, o Clay skruostais teka ašaros.

Johnsonas perduoda Brandtui Kennedy laišką, įspėdamas nesižadinti dėl aštresnių žodžių. (To laiško pilnas tekstas dar ir šiandien nėra viešai paskelbtas).

Per pagerbimo vakarienę Johnsonas pastebi, kad Brandtas turi užsidėjęs labai patogius batus -- "slipperius". Johnsonas: "Tokių batus ir aš norėčiau įsigyti". Brandtas: "Šiandien šeštadienis, krautuvės jau uždarytos".

Johnsonas: "Pone burmistre, jūs sakėte, kad dabar norite veiksmų, o ne žodžių, todėl ir jūs turite veikti, parūpinkit man tokių batus".

Labai norint, batus Berlyne galima gauti ir naktį. Po kelios paskambinimų telefonu, Johnsonui pristatoma visa kolekcija 10 su puse ir didesnio dydžio. Johnsonas pasirenka vieną porą. Sąskaitą 43, 50 markių -- apmoka Berlyno senatas.

Patenkintas tokiu organizacijos talentu Johnsonas sakosi dar noris servizu 24 žmonėms, Berlyno senatas iš savo pusės prideda dar 26 asmenims.

Sekmadienio rytą plente į Berlyną, Helmstedto pereinamajam punkte, Vakarų Vokietijos pusėje amerikiečių pulkininkas Grover S. Jons duoda komandą susėsti į sunkvežimius. Kolona su 1,500 amerikiečių karių patraukia į Berlyną. Washingtono jos žygio laukia pats prezidentas Kennedy, kuriam tai reiškia tikrų sovietų intencijų išbandymą. Telefonu prezidentas informuojamas, kad kolona jau peržengė sovietų zonos sieną. Ten ją sustabdo sovietų pulkininkas, kuris sako plk. Johnsonui: "Aš žinau, kad prezidentas Kennedy jus siunčia į Berlyną, mes norime jums pagelbėti. Greitai nuilpkite, kad mes galėtumėm jus suskaičiuoti".

Amerikiečiai paklūsta ir sovietų pulkininkas paties maršalo Konievo vardu palinki geros kelionės.

Berlyne amerikiečių karių pasitinka milžiniška minia ir pats Johnsonas. Pulkininkas Johns: "Pasveikinkimas čia toks pat, kaip išvadavus Prancūziją". Clay tačiau nedžiugauja. Pul-

Stroh's eina kartu su pramoga...

Paplūdimy... pobūviuose... kur tik rasit žmones pramogaujant, dažniausiai matysit pakankamai Stroh's liepsnojo daryto skonio. O dabar, jūsų patogumui ir malonumui, Stroh's gaunamas 6 blekinučių paketuose su žiedu patogiam atidarymui... Gėrėkitės Stroh's... patogiam raudoname 6 blekinučių 12 oz. su žiedu paketuose. Išigykit keletą ir eikite pramogauti. Eikite su Stroh's... Amerikos vienintelis liepsna darytas alus.

Stroh's
LIEPSNA DARYTO SKONIS

6-12 OZ. CANS

PLANINGAS TAUPYMAS moka gerus dividendus PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4½%

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Pirminis, antrinis ir tretinis: nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtinis: nuo 9 val. ryto iki 8 v. vak.
Šeštadienis: nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.
Tretinis: uždaryta viena diena.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERRA ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone: Virginia 7-7747

John J. Kazanowski, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

kininkui jis tuojau prikiša: "Jūs leidet sovietams jus išsodinti iš autovežimio ir tuo pačiu padarėt precedentą".

Johns: "Aš neturėjau jokio kito įsakymo".

Clay: "Pulkininke, ar jūs neskaitot laikraščius? Rusai neturi jokios teisės mus priversti apšviesti autovežimius tam, kad suskaičiuotų".

Pirmadienį rytą 4 val. Johnsonas ir Clay skrenda atgal į Washingtoną. Iš savo lėktuvo jie galėjo ir nepastebėti, kad spygliuota užtvara jau baigiama pakeisti pastovia mūro siena.

dien aplankomas vidutiniškai bent dešimties ekskursijų. Nuo šių metų pradžios iki birželio mėnesio apsilankę apie 35 tūkstančiai turistų. (ELTA)

HELP WANTED MALE

WANTED AT ONCE
EXPERIENCED
MACHINE OPERATOR
FOR PRECISION
E. D. M. WORK
ELOX EQUIPMENT
10841 Capital Oak Park, Mich.
313 — 548-2228 (87-96)

MALE & FEMALE

TEACHER Pine River area schools is in need of a Science Teacher. Class load consists of 2 biology, 1 physical science and 1 chemistry class, coaching available if desired. We would like a candidate who is interested in developing a science curriculum and working with us in planning for a new high school which is to be built in one year. The school is located in the heart of good hunting and fishing territory and just a few miles from the Pine River and Caber-fae ski area. Interested candidates should contact the Superintendent of Schools, Pine River Area Schools, Tustin, Michigan, 49688. Phone: 616 — 829-3811 or 616 — 829-3251. (92-93)

Žalgiris...

(Atkelta iš 1 psl.)

do pergalės data. Joks mūšio laukas nevaidino tokio didelio vaidmens tautinei dviasiai kelti, kaip tikrasis Grunvaldo Laukas, po šimtmečių (1945) atitekęs nugalėtojų palikuonims.

Toliau laišką aprašomas muziejus, kuriame yra ir relijainis mūšio lauko planas.

-- Turistai apžiūrinėja muziejaus eksponatus, fotografuoja, domisi, kur stovėjo Jogaila, ir kur raitas šuoiais jodinėjo vyriausias lenkų - lietuvių kariuomenės vadas Vytautas, kurio vietą krito didysis kryžiuočių magistras... Grunvaldo Laukas esąs kas-

4½%
We Invite Your Savings

ST. ANTHONY
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
Joseph F. Gribauskas, Exec. Secy.
1447 SO. 49th CT. • CICERO, ILLINOIS 60650
HOURS: MON. 9-8; TUES., THUR., FRI. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED
PHONE 656-6330

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Asbach Uralt — Import. Germ. brandy 5th — \$5.49
2. Imported Canad. wiskey 5th — \$3.98
3. Coeur de France Cordials 5th — \$2.98
4. Banana Liqueur 5th — \$3.98

5. May Wine — Imported 5th — \$0.98
6. Riccadona Vermouth 5th — \$1.29
7. Christian Brothers Wine 5th — \$1.49

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

TAI YRA LAISVĖS SARGYBA

Kiekvienas sutiks su akimioma, jog nuolatinis budėjimas yra kaina laisvės išlaikymui. Bet nelaimė glūdi tame, kad daugelis žmonių galvoja, jog sargybą sudaro ir ja rūpinasi tie, kurie patuliuoja patrulių numintuose takuose, laivynas, plaukiojantis jūrų pakraščiais, ar radaras, savo akimis sekąs tolimus horizontus. Tikrumoje, laisvė yra visur ir visada saugotinas dalykas. Jei į tai nebus atsižvelgiama, toji laisvė subrės į skysto oro dalelytes, ypatingai kai žmonės apsirūpys gyventi iliuzijose užsitikrinę, jog jų gyvenimo laisvė yra užtikrinta.

Amerikiečių spauda įspėja, kad laisvės savoka yra mirštančių dalykų stadijoje, neatsižvelgiant į įvairius įspėjimus žodžiu ir raštu.

★ Kartą susirinkome vokiečių klube, keli žmonės nutarė, kad reikia ir lietuvių atstovauti "tautybių judėjimui". Susipažinus ir išsikalbėjus su įvairių tautybių atstovais, pasidomėjus jų bendruomenių gyvenimo problemomis, kurios, esmėje, labai panašios į mūsų, teko vieną prakalboje išgirsti ir tokių minčių: "Tautinės grupės šiandien randa kas kart daugiau bendrų klausimų ir bendrų tikslų. Mes pamatėme, kad patys privalome spręsti savo problemas, nes jeigu jas paliksime spręsti kitiems, kaip patyrimas rodo, nebeliktų vilties daugeliui tautų likti ir tikėtis gyventi laisvųjų tautų tarpe. Taigi, iš komunistinės priespaudos išplaukia kažkas naujo, naujas brolybės samprotis pavergtųjų tarpe, tvirtesnis pojūtis teisės ir vienybės reikalavimų. Visi dabar matome, kad silpninimas vienos tautybių grupės Amerikoje reiškia silpninimą visų, o stiprinimas vienos reiškia stiprinimą visų.

Ką gi turėtume daryti? Darykime tik tą, ką galime tikrumoje įgyvendinti. Ugdyme savo tradicijas ir kultūrą. Nes gi mūsų kultūringumas yra kartu ir Amerikos kultūringumas.

Tai imigrantų tauta. Puiku turėti bendrą anglų kalbą. Bet nereikia pamesti savos kalbos, perduotinos savo vaikams. Ne vien tik kalba, bet didelis sąžiningumas, "fair play", tikėjimas į atliktą darbą ir pareigas, moralė ir visa kita, kas reiškia tautybės stiprybę ir ko kybę, tegul būna žvilgsniu pirmyn, o ne vien tik nesiojimu keisto svetimšalio rūbo. Svarbu, kad jaunimas suprastų, jog jaunosios generacijos pažanga priklauso ne nuo atmetimo savo tautybės, religijos ar kultūros. Kaip tik reikia rasti būdus ir priemones savo tautinių grupių stiprinimui. O respaktas kitoms tautinėms grupėms išsaus respektą ir savajai.

Studentai su pasididžiumu studijuoja prancūzų ar ispanų kalbas. O kas blogo būtų studijuojant kroatų, lietuvių ar kt. kalbas?

Pagaliau, jei tautinės kultūros tradicijos nebus mūsų pačių išlaikytos, jų šaltiniu liks bazuojantis komunistų patiektais motyvais. Taigi, be savų tautinių bendruomenių mes nustosime būti tuo, kuo remiasi tautinės institucijos Amerikoje".

★ Tokios mintys ir po to diskutuotos išvados iškėlė klausimą, ar Amerikoje galėtų būti skelbiama, pvz., Pavergtųjų Tautų savaitė, jeigu čia nebūtų pavergtųjų tautų atstovų? Ar galėtų šis kraštas skelbtis įvairių politinių tremtinių prieglobsčio kraštu, jei tų pabėgėlių nebūtų ir jie čia nesireikštų?

Tai nėra vien aktuali problema, kurią skelbia Draugas savo rugpiučio 29 d. laidoje, rašant, kad: "reikėtų užmegzti ryšius su kitomis tautinėmis grupėmis. Ju eigoje išryškėtų bendra laikysena" ir t.t. Tai negrūriaušiu iškelta problema, kada tapo paliestas tavo ir mano namas, tavo ir mano sodas. Bet kur lieka visos kitos problemos, kuriose rasi skriaudžiamas tautines grupes, ir ne vien todėl, kad be negrūriaušiu pagalbos nebuvo ieškota nei bendros kalbos, nei bendrų interesų.

MIRUSIEJI MUMS KALBA IR ĮTAIGOJA LIETUVYBEI

A.A. Petrą Janulaitį amžinybėn palydint

M. VALIUKENAS

Vidutinio ūgio, gražaus nuaugimo ir visad ramiai nusiteikęs, su šypsena lūpose, rodąs didelį dėmesį su juo besikalbantiems, sekąs kiekvieno reiškiamą mintį, neretai savo lakonišku sakiniu papriekaištaudamas ar sukurdamas abejonių — tokį vaizdą sudarė man taušis lietuvis Petras Janulaitis apie save pirmoje mudviejų pažintyje prieš gerą dešimtmetį. Toks man jis ir šandien, berašant jojo nekrologą. Jojo nueitas 79 metų gyvenimo kelias itin spalvingas ir ne vienu atžvilgiu gali būti šviesiu pavyzdžiu kitiems. Pirmiausia, tai buvo valios ir ryžto vyras. Iš savo tėvų negalėdamas gauti mokslui materialinės paramos, jis pats tą paramą kalą savo darbu ir mokosi metai po metų, pradedant abėcėle ir baigiant studijomis universitetuose! O pasiekęs išsimokslinimą, atidavė visas savo jėgas ir gebėjimą, tarnaudamas lietuviui ir Lietuvai.

Ir Amerikon atkilęs 1949 metais pasiliko tvirtuose saituose su lietuviškuoju gyvenimu ir jame gražiai dalyvavo. Manau, galima teigti, kad Velionis nėra apleidęs nė vieno Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos susirinkimo ar parengimo. Jis dalyvaudavo ir bendrinį mūsų organizacijų pasireiškimuose. Domėjosi visuo lietuvišku gyvenimu, jojo apraiškomis. Skaitė ir pirkto lietuvišką knygą ir laikraštį. Jo sūnus Vytautas pasakoja, kad po mirties Velionio rašomajame stale ir ant jojo esą radęs daug mūsų periodikos straipsnių iškarpy, o taip pat gražesnių Lietuvos vaizdų nuotraukų rinkinius.

Štai, rugpiučio 18 d. pasklinda žinia, kad Petras Janulaitis tą dieną buvęs ištiktas staiga priepuolio ir kad pašauktas gydytojas tegalėjęs konstatuoti mirtį. Taip ir likosi Velionio neįgyvendinta mintis — 1967 metais surengti didelę šėimos šventę, kurioje paminėti jojo 80-ąją gimtadienį, o dukters vedybų sidabrinę sukaktį... O, gal galima tarti, vietoje anų iškilnių, š. m. rugpiučio 22 d. Velionis Petras Janulaitis buvo gražiai pagerbtas ir palaidotas Chicagoje, Šv. Kazimiero kapinėse, dalyvaudant visiems jo vaikams su šėimomis, giminėmis ir itin gausiam vienminčių, bičiulių ir pažįstamų būriui. Nežiūrint pareikštosios Velionio valios nepuošti jo karsto gelėmis, o joms skiriamas išlaidas nukreipti Vasario 16 Gimnazijai arba lietuviškai spaudai, jo kars-

tas skendo gėlių pynėse... Velionį koplyčioje sutiko, pamaldas bažnyčioje, o taip pat visas laidojimo apeigas atliko kun. J. Kuzinskas.

Petras Janulaitis gimė 1887 m. lapkričio 16 d. Lietuvoje, Rokiškio apskr. Panemunio valsč. Rukliškio pasodoje. Eidamas antruosius metus jis neteko motinos ir augo tėvo ir pamotės globoje. Sulaukęs 9 metų buvęs paimtas grafitės Marijos Kamarauskaitės (Kamarauskams priklausė ir jo tėvų pasoda) į dvarą mokinti skaityti ir rašyti, o, svarbiausia, šioji geradarė norėjo vaikutį palenkti ir išauklėti lenkiškai nusiteikusi... Tačiau iš Petro lenko nepadarė, bet daugiau metų laiko gyvenimas aristokratiškoje aplinkumoje, susipažinimas su išauklėto žmogaus elgsena, etikėtu, daug lėmė jauno žmogaus susikristalizavimui. Petras pajuto savyje nepaprastą norą veržtis į mokslą, ieškoti tiesos ir grožio. Ieškoti naujo gyvenimo sau ir kitiems, kitokio negu kad buvo jo gimtinės aplinkoje. Senelio (motinos tėvo) Stuokos patariamai, Petras, eidamas vienuoliktuosius metus, pradėjo vargonuoti ir mokintis muzikos pas Pandėlio vargonininką Juozą Gaidelį. Vėliau kurį laiką buvo nuvykęs į Kauną ir muzikos studijas gilinęs pas prof. J. Naujalį.

Pramokęs muzikos, jis pradėjo vargoninkauti Salmietyje, vėliau Pociūnėliuose, Truskavoje ir ilgesnį laiką Vabalninke. Vargonininko pareigos nepatenkino Petro, bet buvo jo mėgiamos ir gerai atliekamos, o gaunamas atlyginimas sudarė jam galimybes mokintis toliau bendruosius mokslus.

Petras rasdavo laiko dirbti ir lietuviškoje parapijėčių veikloje. Ypatingai jo darbas pasireiškė Vabalninke. Čia jis gana greitai laiku suorganizavo pirmutinį toje parapijoje mišrų apie 60 asmenų chorą. Šis choras nesitenkino vien giedojimu bažnyčioje, bet pradėjo mokintis ir lietuviškas dainas dainuoti. O su jomis išėjo į lietuviškus parengimus gegužinėse, klijomuose ir aikštėse. Beje, 1905 m. lietuvių bruzdėjime prieš Rusų Caro valdžią reikėsi ir Petras Janulaitis, gyvendamas Truskavoje. Be kita ko, jis buvo vienas organizatorių parašyti ir apylinkės ūkininkams pasirašyti prašymą, kad paskirtų į Truskavą lietuvių mokytoją. Iškeltoji jam byla "už agitaciją žmonių tarpe", kaip nepilnamečiui, baigėsi, palyginti, švelniai — nubaustas viena mėnesį kalėti arba sumokėti baudos 50 rublių...

Vabalninke gyvendamas, Petras Janulaitis, turėdamas net du samdomu korepetitoriu (K. Matuzevičių ir B. Talevičių), baigė viduriniojo mokslo kursą ir klebono Bizausko remiamas įstojo į Maskvos Miesto Šėniavskio vardo Universitetą. Velionis Petras per trejus metus išėjo pagrindinių komercijos mokslų ciklą, atliko seminarų darbus ir pasuko į gyvenimą prekybininko keliu.

1911 metais Petras Janulaitis buvo pakviestas į pirmąją lietuvišką gamybos įmonę, atseit, vien lietuvių kapitalu įsteigtą ir jų vadovaujamą — Lietuvos ūkio Mašinų Bendrovę "Vilija" Vilniuje. Parodęs savo su-

A. A. Petras Janulaitis

gebėjimus revizuoti prekybos įmones, o taip pat vykusiai pravedęs keletą didesnių pardavimų, pradėjo darbą kaip direktorius Vilijos b-vės Kauno skyriuje. Ir šiose pareigose sėkmingai išbuvo iki I pas. karo pradžios. Evakuojant Kauną, Vilijos skyrius persikėlė į Vilnių, o ta proga P. Janulaitis gavo centro prekybos skyriaus direktoriaus pareigas. Frontui artėjant prie pat Vilniaus, 1915 m. rugpiučio mėnesį, Vilijos bendrovė, pagal P. Janulaičio parengtą planą, pasikrovusi visą bendrovės turtą: mašinas ir žaliavas į 43 gel. vagonus, emigravo į Smolenską. Smolenske Vilijos bendrovė gražiai įsikūrė ir pereidama į karo meto produkciją, gerokai išsiplėtė. Velionis Petras, kaip direktorius, rūpindamasis gamybai reikalingomis mašinomis bei žaliavomis, jų užpirkimu bei transportu ir kt. reikalais, parodė didelį sugebėjimą ir vadovavimo meną.

1917 m. didžioji bolševikų revoliucija sugriovė visą Rusijos ūkinį gyvenimą. Pagal revoliucinės valdžios parengimus, Vilijos bendrovės fabrikas buvo nacionalizuotas, gamyba visiškai sustojo. Petras Janulaitis, gavęs bendrovės pavedimą grįžti į vokiečių okupuotą Lietuvą ir daryti viską, kad bendrovės turtas, esąs Lietuvoje, būtų perimtas bendrovei ir jos toliau administruojamas, 1918 metais su šeima ir grupe kitų vilijiečių patraukė į vakarus.

Grįžęs į Lietuvą trumpai su šeima apsigyveno šeduvoje. O radęs Vilijos b-vės reikalus kitų reikiamai tvarkomus, Petras Janulaitis įsijungė į atstatomų Lietuvos Siaurųjų Geležinkelių tarnybą, pradžioje viršininko pavaduotoju, o po keleto mėnesių — viršininku. Šiose pareigose (1919-1922 m.) būdamas, Velionis Petras suorganizavo siauriųjų geležinkelių administraciją, dirbtuves, atstatė visus siaurųjų geležinkelių kelius, tiltus, stotis bei sandėlius, vandentiekį bokštus ir t.t. Karo ir okupacijų pasėkoje Lietuvos geležinkeliai buvo visuotinai sunaikinti ar bent apgriauti. Šiame sunkiame atstatymo laikotarpyje, kada dar vyko Lietuvos laisvės kovos, kada valstybės išdas buvo tuščias, lengva suprasti, kiek rūpesčių ir pastangų turėjo parodyti kiekvienas atsakingesnis valstybės tarnautojas.

1923 metais Lietuvos žemės ūkio Kooperatyvų Sąjungos steigėjų biuro pirm. Juozo Tūbelio kviečiamas, Petras Janulaitis įsijungė į naująją centrinę kooperatyvų organizaciją, josios

užsienio prekybos skyrių. Pirmuoju savo uždaviniu P. Janulaitis griebėsi dar tų pačių 1923 metų rudens žiemkenčių sėjai parūpinti mineralinių trąšų. Atmintina, kad prekybai pinigų nebuvo, nes pats Lietūkio tuometinis pagr. kapitalas tesiekė vos 14.000 litų! P. Janulaitis tad atseka senas pažintis su viena didžiuole superfosfatų pramonės įmone Olandijoje ir su jos atstovais išsidera palankiomis sąlygomis šešių mėnesių kreditan Lietuvos ūkininkams reikiamą kiekį trąšų. Paralėliai Lietūkio sudaroma sutartis su mūsų Karuomenės Intendantūra, jai pristatyti iš ūkininkų superkamus grūdus ir pašarą. Taip sujungus šias dvi pirmąsias dideles operacijas, gavosi pakankamas apyvartos kapitalas ir visi įsi pareigojimai nesunkiai sekėsi įvykdyti. Lietūkis greit pasijuto atsistojęs savomis kojomis. Olandai vėliau patikėjo vien Lietūkiui pilną savo gaminių prekybos atstovybę visoje Lietuvos teritorijoje. Panašiai ir tai itin greitai laiku plėtėsi, organizavosi ir kitos Lietūkio pasiimto darbo šakos. O kai kurioms jų dar daugiau išaugo, jos buvo iš Lietūkio išskirtos ir sudaryti nauji ekonominiai vienetai, kaip Pienocentras, Linas, Sodyba ir kt.

Po, bene, septyneto metų įtempto darbo Lietūkio organizavime ir ugdyme vyr. direktorius Petras Janulaitis savo užrašuose yra pažymėjęs: "man Lietūkio darbas pasidarė juodas, monotoniškas rutinos darbas, ir nuobodokas, organizaciniai darbai pagrindinės idėjos, ir visa kita kas su tai surišta jau įgyvendinta". Petras Janulaitis iš Lietūkio pasitraukia į naują jo pirtąjį 125 ha dydžio Daugalių dvarą, prie pat Klaipėdos miesto ir ten ūkininkaudamas išgyvena apie 12 metų.

Petras Janulaitis, kaip matome, buvo ekonominio gyvenimo sukuryje. Kaip toks jis aktyviai dalyvaudavo ekonominių organizacijų, sąjūdžių pasitarimuose ir darbuose. Pav., būdamas Lietūkio vyr. direktoriumi, dalyvaudavo Prekybos ir Pramonės Rūmų, Maisto Bendrovės, Maitų ir tarifų Komisijos ir kt. panašių vienetų veikloje, darbo planavime ir pan. Išskirtinai minėtinas P. Janulaičio pimininkavimas Lietuvių-švedų draugijai Kaune. Ši draugija, turėdama atitinkmenų švedų - Lietuvių draugiją Stockholme, turėjo savo uždaviniu: siekti glaudesnio ekonominio ir kultūrinio bendradarbiavimo (Nukelta į 4 psl.)

Sao Paulo Lietuvių Katalikų Bendruomenės choras šiais metais švenčia 30 metų sukaktį. Nuotraukoje choro valdyba su prel. P. Ragažinsku, kuris šiuo metu lankosi Amerikoje. Sėdi iš kairės: V. Stroltytė, L. Šukytė, prel. P. Ragažinskas, pirm. J. Šepetauskas, M. Černiauskaitė. Stovi: A. Pavilionis, R. Braslauskas, E. Skurkevičius, V. Tatarūnas ir choro dirigentas V. Butrimas.

Jūrų skautai ir skautės žygiuoja į paežerį pagerbti žuvusius.

JŪRŲ SKAUTIJOS STOVYKLOJE

Man buvo lemta dvi savaites pagyventi šalia Rusnės ir Dangės stovyklų, dalyvauti jų dienų tekmėje ir

P. Janulaitis...

(Atkelta iš 3 psl.)

mo tarp abiejų kraštų. Ir tas nebūgali sekėsi. Vėlio P. Janulaičio pirmininkavimo metais minėta gražiai pavykusi grupės lietuvių ekskursija Stockholme ir visoje Švedijoje, susipažįstant su jų pramone, žemės ūkiu, kultūriniais centrais ir kt.

Petras Janulaitis nebuvo svetimas ir plunksnai. Jo rašiniai savo laiku tilpo Talkoje, Lietuvos Ūkyje, Tautos Ūkyje, Lietuvoje ir kt. Jis davė kai kurių įmonių apybraižas Lietuvių Enciklopedijai, jo atsiminimų forma pasakojimai iš jo darbo Lietūkyje tilpo prieš penketą metų Dirvoje ir t.t.

Arčiau pažinėjusieji Vėlionį Petrą Janulaitį teigia, kad jis buvo įtikėjęs lietuvių iškilumui ir gabumams, ir todėl jis pats beatodairinai savo vaikystėje siekęs mokslo, ir ta linkme į aukštumas skatinėjęs kiekvieną lietuvių. Kaune gyvendamas jis priklausė aukštąjį mokslo eipantiems jaunimui remti draugijai, pirmininkaujama Vanago-Simonaičio, o šiaip asmeniškai yra parėmęs ne vieną moksleivį, kaip lygiai buvo nuolatiniu Vasario 16 gimnazijos rėmėju. O ir jo testamentinis aktas byloja tą patį. Iš savo sutaupų jis palikuonis įpareigojo išmokėti Lietuvių Bendruomenei — 1.000 dol. ir Dirvai taip pat 1.000 dol. Tuo aktu jis, tarytum, jau iš anapus ribos prabyla į mus — išlikti lietuvių bei, dirbti Lietuvai.

sekti mūsų jaunąjį skautišką — jūrinį atžalyną.

Kadangi pirmą kartą dalyvavau skautiškajame stovykloje, buvo nepaprastai įdomu stebėti ir stebėtis kaip vyksta palapinių miesto įsikūrimas, gyvenimas ir... griovimas.

Liepos 30-tą dieną, nuo pat ankstyvaus ryto, Basčių ažuolyno kalnelyje, jauni vyrai vadovaujami budžio H. Radvilavičiaus ir gintariečio G. Naučo, plovė žoles, rinko suvirtusias šakas ir išgrębtytose aikštėse statė milžiniškas palapines. Iš Chicagos atsitempę laivelius ir burlaivius, beveik be miego, skubėjo įruošti dviejų savaitį buveinę savo jaunesniems broliams ir sesėms.

Nuo pat pirmos minutės pamačiau, kad čia nejuokai — reikia ne tik žinoti, kas turi būti padaryta, bet ir mokėti atlikti! Įdomiausia tai, kad nesigirdėjo jokio gincio, nesijautė jokio nesutarimo, — kiekvienas pionierių puikiai žinojo savo paskirtį, savo pareigas, kurias atliko su atsidaivimu ir tikru skautiškumu.

Kai išbūrė iš autobuso, lyg iš prakiurusio maišo, jaunieji stovyklautojai, juos pasitiko ištemptos palapinės ir laukė karštos dešrelės su visais priedais. Dar saulei nei nemanant poilsui slinkti, sesės ir broliai buvo ne tik pavalgę, bet ir įsiruošę palapinėse. Vakarp Gintaras Naučas su savo pagalbininkais jau

Lietuvių Jūrų Skautijos vyr. skautininkas E. Vengianskas sveikina stovyklautojus.

kėlė buvusio burlaivio Vėtro stiebą vėliavų aikštėje.

Ir vėl keista: tik buvo išvalytos sausos šakos, žiūriu, toks stambus brolis velka jas iš miško ir tempia į kalną... Pirmoji netvarka, pagalvojau... Bet, kur tau! Pasirodo, patį pirmą vakarą jau numatytas laužas, tad brolis V. Kubilas jau ruošia laužavietę! O kur budžiai fil. G. Rėklaitis? A. Šlapkauskas? Dinggo! Ir vėl mano apsirakta — jie jau paežerį stato uostą! Galva svaigsta nuo įspūdžių, nuo neatsistebėjimo tokiu planingu organizuotumu.

Sekantį rytą sesių Rusnės stovyklos komendantė K. Stonkutė pirmoji kėlė miegančias rytinei mankštai. Tuoj pat pasigirdo ir brolių komendanto S. Mikaliuko, Dangės stovykloje, įsakymas: "Stovykla, kelt!" Broliai, matyt, sunkiau dirbė, sunkiau ir kėlėsi, nes kai sesių sporto vadovė D. Narytė baigė pravesti mankštą, broliai dar vėžliškai judėjo... Tačiau rytinėms pamaldoms, kurios vyko j. v. s. Tėvo Raibužio miško koplyčioje, abi stovyklos, dailiom jūreiviškom uniformom išsidabinę, vieningai dalyvavo. Tuoj po pamaldų vyko bendras vėliavų pakėlimas su visomis skautiškėmis apeigomis ir jūrinėmis tradicijomis.

Dienos planukė plaukė. Jos buvo tokios įvairios, tokios spalvingos, kad kiekviena jų pareikalautų plačių ir išsamių aprašymų.

Pirmosios dienos buvo skirtos įsirengimams ir pasipuošimams. Kadangi broliai dirbo prie sunkių darbų, kaip duobių kasimo, kelio lyginimo, bojų dėjimo, liepto kalimo ir pan., sesės pirmosios pasipuošė. Rusnės vartų statymui (kurie buvo tikrai puošnūs ir originalūs) vadovavo V. Gasnerytė. Jos sesuo Gražina, paskirta ūdryčių globėja, mokė šešiamečius kaip rūbinę įsitaisyti, kaip lovytes pasikloti, kaip palapinės kraštus atraižyti. Vyresnės, ne pirmą kartą stovyklaujantios, per pusdienį vidaus įrengimus baigė. Vakarp prie kiekvienos palapinės, tarpe išradinių papuošimų, jau plėvesavo valčių gairės. Ūdrytės pasivadino Vingrėm, jūrų skautės kandidatės Bangom, jūrų skautės Gulbėm ir Burėm, virtuvės šeimininkės Menkėm, o štabas — Bojom. Broliai taip pat nesnaudė — pasirodė Rykliai, Banginiai,

Baltos burės plazda...

Jūrų žirgai, Džiunglių Žuwtės ir kt.

Kadangi sesių rajone, kuris buvo erdvesnis už brolių, įrengtas vėliavos stiebas, sesės, jūrų skautių papročiu, ėmėsi už aukuro statymo ir rūtų sodinimo! Kol V. Gasnerytė statė koplytstulpį, pačią koplytėlę iš akmenukų ir mozaikos lėdė K. Shotaitė. Jinai ir skelbimų lentą meniškai išpuošė, tad vakare jau pirmieji įsakymai šauniai skelbė stovyklinę tvarką iš šios kriauklytėm papuoštos lentos.

Trečią dieną jau kabėjo "Rusnės Vėluo" — stovyklos laikraščio pirmasis numeris. Tenka, su dideliu džiaugsmu, pastebėti, kad šiais metais viršininkės visą stovyklą perdavė jaunuoms, kurių tik viena neseiniai buvo sulaukusi šešiolių metų amžiaus. Suaugusių vadovybę sudarė: stovyklos viršininkė — D. Baltramonaitytė, programos vedėja ir sanitarė — D. Bylaitienė, skautavimo instruktorė — V. Lauraitienė, stovyklos raštininkė — D. Bilaišienė. Taigi, jos buvo daugiau prižiūrėtojos, koordinatorės, seseriškos globėjos. Tuo tarpu jaunasis štabas susidarė iš sekančių sesių: komendantė — K. Stonkutė, adjutantė — Ž. Bilaišytė, uosto komendantė — V. Gasnerytė, sporto vadovė — D. Nary-

tė, laužų vedėja — V. Lauraitytė, plaukimo instruktorė — L. Balukaitė, laikraščio redaktorė — R. Jurgilaitė ir ūdrų globėja — G. Gasnerytė.

Ir broliai neatsilikę: A. Aglinskio, Dangės stovyklos viršininko priežiūroje, komendanto pareigas ėjo S. Mikaliukas, sporto vadovo — V. Kubilas, bebrų vadovo — A. Byla, uosto komendanto — R. Grybauskas. Antrojo savaitį, atvykus to rontiškams, adjutanto pareigas teko J. Kuprevičiui, o Dangei viršininkavo K. Domar kas, Sesių vandens užsiėmimų instruktorė tapo R. Kuprevičienė. Stovyklos medicinos viršininkas dr. Z. Minginas taip pat stovyklavo kartu ir nuoširdžiai rūpinosi visų sveikatos gerbūviu. Uosto viršininkų ir buriavimo instruktorių garbingos pareigos teko budžiams gintariečiams S. Lukauskui ir J. Butkevičiui, kurie savo geležiniais vandens saugumo įstatymais pavyzdinai mokė visus stovyklaujantčius ne tik buriuoti, bet ir virsti iš laivo, ir vėl į jį įlipti... ir, nelaimei ištikus, galvos nepamesti!

Jei stovyklose kiekviena diena vis naujo nešė, tai virtuvėje rūsti kasdienybė savo didžius reikalavimus statė. Keturis kartus į die-

(Nukelta į 6 psl.)

Vyt. Alantas

VISKAS GALĖJO IR KITAIP SUSIKLOSTYTI...

(Premijuota novelė)

I.

Pasirėmęs ant baro knapsojo žilstelėjęs, tikriausiai penktą dešimtį metų varas vyras ir kažką paisė bloknotė. Prieš jį stovėjo nugertas viskės stikliukas ir juodos kavos puodukas. Baras užė ir klegėjo, bet vyras, įsikneibęs į savo bloknotą, atrodė, nieko negirdi ir nemato.

Aš atsisėdau šalia jo ir pažiūrėjau į platų, per visą sieną baro veidrodį, kuriame atspindėjo mano kaimynas. Jo skruostai jau buvo gerokai paraudę ir akys šoktelėjusios į paviršių: matyt, jis jau buvo kaip reikiant išgėręs. Jis ryšėjo skoningai parištu kaklaraiščiu ir buvo švariai nusiskutęs, bet jo švarko alkūnės blizgėjo ir kairėje pusėje iš mažos kišenaitės išlindusi nosinaitė atrodė įtartino švarumo. Nebūtų buvę galima pasakyti, kad iš jo būtų likę tik buvusios prašmatnybės likučiai, bet vis dėlto iš jo pavargusio, apsiraukšlėjusio, bet dar gan gražaus vyriško veido nesunku buvo spėti jį turėjus daug audringų išgyvenimų. Man dingtelėjo galvon, kad tas vyras iš paskutiniųjų galuojasi išsilaikyti ant paviršiaus, "nenuškęsti"...

— Aš tamstą pažįstu, — staiga prašneko jis neatsigręždamas į mane, o žiūrėdamas į mano atvaizdą veidrodyje, — tamsta rašytojas, — jo žemas balsas truputį girgždėjo, tartum kažkuri jo kalbamojo organo gyslė būtų atsistygavusi. — Turiu garbės prisistatyti, — jis šyptelėjo kilstelėdamas savo stikliuką į veidrodį: — Jurgis Adomonis, agronomas Adomonis, žinoma, buvęs agro-

nomas. Mėgstu rašytojus, gal ne tiek mėgstu, kiek gerbiu ir gal ne tiek gerbiu, kiek pripažįstu tą faktą, kad jie yra mūsų sąžinės balsas, mūsų žmogiškų išgyvenimų registраторiai... — Jis stabtelėjo, lyg tas ilgas sakinytis jį būtų nuvarginęs. Man jis priminė išgėrusį vyrą, kuris eidamas šaligatviu apsikabina telefono stulpą "pasilsėti". — Tik viena aš prikiščiau mūsų rašytojams: kodėl jie nekovoja už teisybę? — tęsė jis nugaras gurkanėlis kavos. — Matai tamsta, kiekvienas mūsų bukagalvis kovoja už teisybę, kovoja susiriesdamas. Taip įrašyta jo likimo knygoje, taip jam teisybės meilė kaip penicilinas įšvirkštas į kraują. Ir tamtelė žinai, kur didžiosios apgaulės ir melagystės slypi? — jis gudriai šyptelėjo atsižrėdamas į mane. — O gi toje palapinėje, kur ant durų užrašyta didžiosiomis raidėmis MEILE. Nesukaiciuosi, kiek šunybų dedasi po meilės skraiste. Dar niekas tokios skaičiavimo mašinos neišgalvojo. Ten tikras gyvatynas...

— Kam taip tragiškai? — murmtelėjau aš, bet jis man kalbėti neleido. Matyt, tas vyras bus gavęs toje "meilės palapinėje" gerą dušą: ilgą laiką galavosi su meliškomis problemomis ir dabar, atrodė, ieškojo klausovų, kuriems galėtų "išsistūgtinti". Aš nemėgstu baro oratorių ir bariškų "išpažinčių", bet, kadangi tuo metu neturėjau kas veikti, nusprendžiau, sutelkęs kantrybę, išklausti iki galo to šventaburnio garžbylytę.

— Kam taip tragiškai, tamsta sakai... Ne, atsiprašau... Ei, Petrai, — jis mostelėjo barininkui, — įpilk mums! Va, — jis išėmė iš piniginių penkinę ir paklojo ant stalo. — Pilk, kol išpils visą, supranti?

— Suprantu, pone Adomoni, — barininkas berniškai šyptelėjo žvilgtelėdamas į mane.

— Į sveikatą! — Adomonis grįžtelėjo į mane su pakeltu stikliuku. — Už mūsų pažintį! — Jis nelabai tiesia linija priėmė stikliuką prie burnos ir, nugėręs perpus, atsargiai pastatė jį ant stalo. Aš pastebėjau, kad jo kairysis paakys trūkčioja. Iš pradžių aš nenorėjau tikėti savo akimis, aš pagalvojau, kad gal man tik taip pasirodė,

bet netrukus įsitikinau, kad Adomonio kairiojo paakio kažkuri gyslė buvo atsileidusi. Paakys trūkčiojo ne visą laiką, tik retkarčiais, kai Adomonis norėdavo pabrėžti kokį savo žodį. Tuomet kairioji akis prisimerkdavo, o paakį nukrėsdavo šūrpulys.

— Tamsta sakai, kam taip tragiškai, o aš pasakyčiau, kad čia dar ne visi dubens išdaužyti ir ne visa košė ištaškyta. Didžiausias visų galų sujimas prasideda tada, kai melas iškėlęs galvą ir apsikaisęs jurginiais kaip Romos imperatorius važiuoja pro triumfo arką. Visi sukrutę ant pilvų šaukia valio, o gal net ir išmintingasis kaimo seniūnas nepagalvoja, kad triumfatorius važiuoja per sutriuškintų tiesos apaštalių lavonus. Gyvenimas tokių lavonų pilnas, sakyčiau, tikra lavoninė, o melas kaip padūkės la ksto padangėmis džetais arba jodinėja ant atominių bombų ir graso visą pasaulį paversti į nieką, kaip supuvusį obuolį padėtą ant priekalo po sunkiu kūju. Ar daug beliko tokių, kurie paguldytų galvą už teisybę? Kam galvą, tegul jie nors liežuvį pajudina ir surinka atsistoje ant šaligatvio: Vyrai, blogai, galaskime kardus ir kapokime melo slobinui galvas! Tamsta rašytojas, tamsta supranti, ką aš noriu pasakyti, nes tamsta kaip naras gali pasinerti į žmogaus sielos padugnes ir savo protu kaip žibintu iššniūkstinti visas pogrindžio paslaptis. Aš žinau, ką tamsta galvoji: tamsta galvoji, kad aš kalbu nesamones, o tas cinikas barininkas galvoja: kad aš kvailys. O kas jums pasakė, kad aš noriu ginčytis? — staiga Adomonis agresyviai pažiūrėjo į mane, ir jo kairysis paakys smarkiai sukrutėjo. — Aš ginčytis nenoriu, aš žinau, kad esu kvailiausias iš kvailių, betgi kas yra kvailys, kas išminčius, aš norėčiau paklausti? Žengsi vieną žingsnį, būsi pažemintas kvailys, žengsi, kitą, būsi išaukštintas išminčius. Todėl kvailiui nėra reikalo eiti kartis dėl to, kad jis kvailas, o išminčiui nėra ko užrietus nosį raižioti padangę, nesgi jie abu išvirti viename katile ir iš to paties molio...

(Bus daugiau)

Netekus Liudo Vilimo

Skauti nelaimė palietė lietuvių dailininkų šeimą. Rugpjūčio 22 d. Clevelande netikėtai nuo širdies smūgio mirė vienas iškiliausių lietuvių dailininkų Liudas Vilimas, kuris savo meninė-

veiklą ir buvo išrinktas Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmuoju pirmininku. Liudas Vilimas nenuėjo ieškoti, gal tuo metu ir pelningesnio darbo fabrike, bet tvirtai pasiryžo tęsti

display direktoriumi. Čia, žymiai didesnio biudžeto ribose, jis pasireiškia kaip pirmaujantis dekoratorius ne vien Amerikoje, bet ir tarptautinėje plotmėje. Už išskirtinus krautuvų dekoravimus šalia įvairių laimėjimų yra gavęs 12 auksinių ir 14 sidabrinių medalių. Taip pat yra pakviečiamas į Cincinnati Chamber of Commerce garbės nariu. L. Vilimas yra įtrauktas į "Leading Men in the United States of America" 1965 m. laidą.

Persikeldamas į Clevelandą display direktoriumi May Co., kuri turi vieną iš didžiausių krautuvų tinklą Amerikoje, jis gavo dar didesnę laisvę savo meninei veiklai. L. Vilimas buvo pakviestas aktyviu nariu į Cleveland Chamber of Commerce ir jam pavedama vadovauti ateinančių metų Clevelando miesto kalėdiniais puošimams. Deja, staigi mirtis nutraukė jo pasirošimus.

Užimama padėtis įgalino L. Vilimą plačiai keliauti po Ameriką, Europą (dar šį rudenį turėjo vykti į Japoniją) ir bendrauti su įvairių tautų atstovais. Visiems jis buvo žinomas kaip entuziastingas, širdingai besišypsas lietuvis nuo Baltijos krantų. Ir visada jis rasdavo progą supažindinti juos su Lietuvos klausimu bei padėti ir palikti pėdsakus, kad ir kuklia, turima literatūra apie Lietuvą anglų kalba.

Rugpjūčio 25 d. Liudas Vilimas buvo palaidotas su bažnytinėmis apeigomis Chagrin Falls kapinėse. Kad ir darbo diena, May Co. prezidentas Francis A. Coy su vadovybe ir būriu bendradarbių iš Clevelando, Cin-

je karjeroje jau buvo įkopus į vadovaujančią display direktoriaus vietą May Co. Clevelande.

Liudas Vilimas buvo gimęs 1912 m. rugsėjo 15 d. Kušlėnuose, Mažeikių apskr. 1935 m. baigė Kauno meno mokyklą ir nuo 1938 m. studijas gilino Vienos dekoratyvinės dailės akademijoje.

Dar studijuodamas dirbo Kauno Valstybiniame Teatre prie dramos veikalų dekoracijų, buvo aktyvus jaunųjų menininkų "Formos" būrelio narys ir savo darbais yra laimėjęs ne vieną konkursą. Vėliau su rež. Miltiniu buvo įsteigęs Panevėžio dramos teatrą.

Bolševikams antrą kartą Lietuvą okupuojant, pasitraukė į Vakarus. Tremtyje Liudas Vilimas buvo vienas iš organizatorių Lietuvių Dailės Instituto. Wiesbadeno dailės parodoje gavo pirmąją premiją už akvarelę. Jis taip pat iliustravo K. Bradūno "Vilniaus varpus".

Atvykęs į JAV ir apsigyvenęs Rochestery, N. Y., tuojau įsijungė į lietuvių visuomeninę ir kultūrinę

meninę karjerą. Vienoj Rochesterio krautuvėje gavo mažai apmokamą dekoratoriaus darbą. Čia greit pradėjo reikštis jo gabumai.

1955 m. pakviestas dekoratoriumi didžiulės Pogue krautuvės Cincinnati, po trumpo laiko paskiriamas

Liudas Vilimas, atvykęs į Ameriką, pradžioje dirbo vienoje Rochesterio krautuvėje kaip dekoratorius.

Liudas Vilimas su žmona apžiūri May Co. Clevelande centrinėje krautuvėje naujai atidarytą moterų madų skyrį.

L. Vilimo premijuotas kūrinys "Partizano mirtis" Čiurlionio galerijoje Chicagoje.

Liudas Vilimas prie vieno savo kūrinio.

cinnati, Detroito, New Yorko ir Los Angeles atidavė paskutinę pagarbą. Iš Chicago atvyko jo pusbrolis Šadauskas su sūnumis, šiame kontinente gyveną būrelį "Formos" nariai — dailininkai Alfonsas Dargis, kuris kartu yra ir velionies pusbrolis, iš Rochesterio, Viktoras Petravičius iš Chicago ir Telesforas Valius iš Toronto, palydėjo a. a.

Liudą Vilimą su jo artimaisiais ir bičiuliais.

Nepaprastu greičiu amerikiečiuose pasklidusi žinia iššaukė netikėtai gilia užuojautą šeimai ir darbovietai. May Co. prez. Mr. Coy pabrėžė, kad per trumpą laiką Liudas Vilimas sugebėjo artimai susigyventi su bendradarbiais ir įrodyti savo retą sugebėjimą — suderinti meną su prekyba.

Amerikoje išėinas tarptautinis žurnalas "Display World" 1965 m. kovo mėn. numeris viršely atspausdino L. Vilimo sukurtą Pogue krautuvėje dekoraciją, skirtą britų parodai ir ilgą straipsnį su keliomis nuotraukomis apie L. Vilimo kūrybą.

Britų konsulas Clevelande pareiškė, jog L. Vilimo mirtis paliko neužpildomą tuštumą ne tik šeimoje bei darbovietėje, bet ir tiems, kuriems teko su juo susidurti.

Velionis paliko liūdinčią žmoną Kotryną ir sūnų Viktorą. Jiems reiškiamė gilią užuojautą. (vg)

ĮVYKDYTI AR NEĮVYKDYTI PLANAI

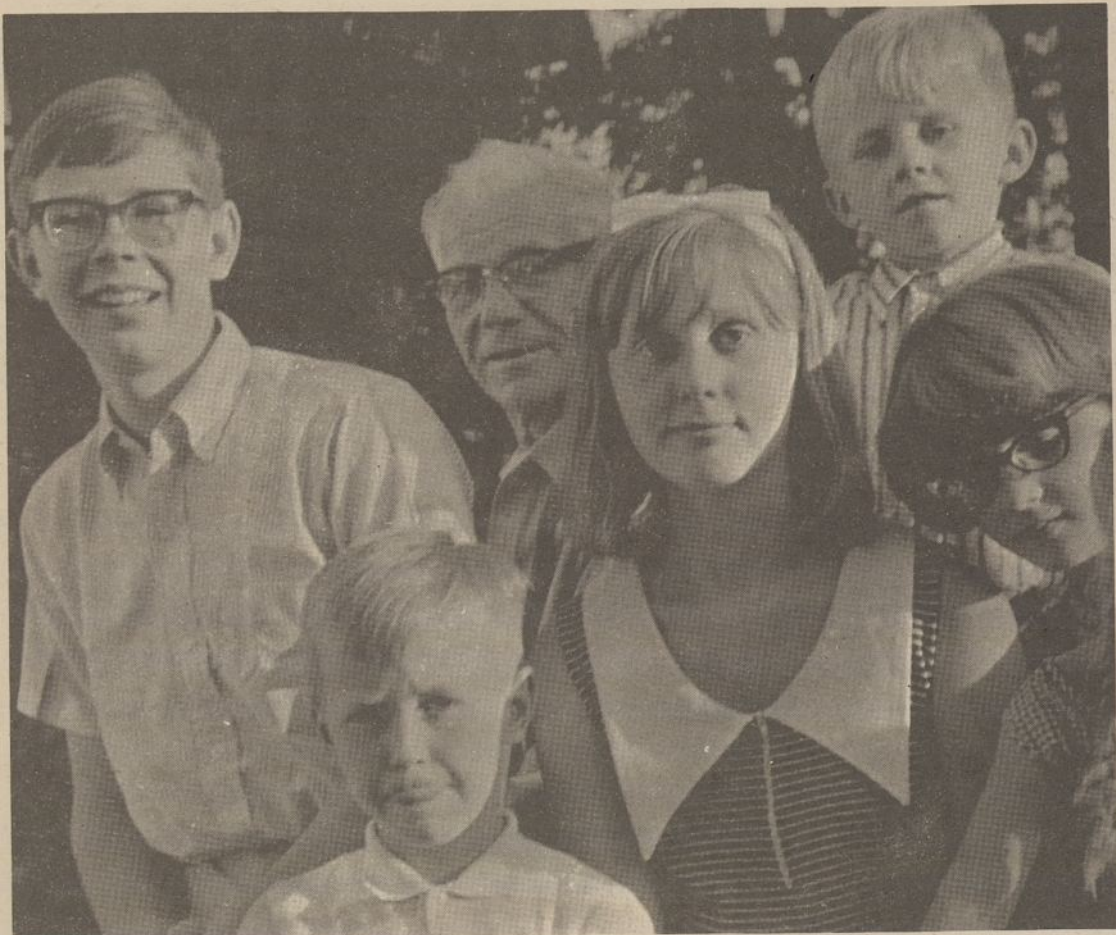
Sovietinės statistikos įstaigos skyrus Vilniuje liepos 27 d., paskelbė šių metų pirmojo pusmečio ūkio plano vykdymo duomenis. Visose srityse planas esąs įvykdytas su kaupu. Mėsos ir pieno pramonės ministerijoj nurodytas menkumas trūkumas: 99,4% tai yra, daugiau kaip pusė nuošimčio stinga iki 100. Čia pat pažymėta, kad žemės ūkio ministerija planą įvykdė 101%.

Tai būtų nei minėti nevertas trūkumas statyboje, jei apie statybą, — žemės ūkio statybą — nebūtų kalbama to paties Tiesos numerio ketvirtame puslapyje. Ten tvirtinama, kad žemės ūkyje jau pernai numatyti planai būtų mažinami ir vistiek likę neįvykdyti, ir kad "ne geresni reikalai ir šiemet. Per šešis mėnesius įvykdyta tik 38,1% metinio žemės ūkio ministerijos statybos — montavimo darbų plano". (Tai būtų tik 75,2% pusmetinio plano).

Kai pirmame puslapyje skelbia, kad statybos ministerija įvykdė planus beveik 100%, o žemės ūkio ministerija net per 100%, o ketvirtame rodomas toks trūkumas žemės ūkio statyboje, kyla klausimas, ko verti ir visi kiti Dubasovo įstaigos skelbiamieji skaičiai. Ypač kai apie žemės ūkio statybos planus ketvirtame puslapyje sako, kad jie esą chroniškai neįvykdomi: "Daugelis pastatų, kuriuos reiktų pastatyti per 8-11 mėnesių, statomi 3-4 metus". (ELTA)

LIETUVIAI ŠOKA RUSŲ LAIVE...

Prieš keletą metų sustatytas rusų laivas LITVA yra naudojamas kaip turistinis-ekskursinis laivas iš Odesos į Viduržemio jūros pakrantes. Tad, išskyrus vardą, su Lietuva tas laivas neturi nieko bendra. Bet rusai nepriešingi bekturia proga pasirodyti ir pasidžiūuoti savo pavaldiniais ("čiabuviais") iš užimtų kolonijų. Tad prieš kiek laiko į LITVA laivą parsisūsdino lietuvių liaudies meno parodėlę, o šįmet liepos mėnesį laivo kapitonas F. Daškovas savo pramogaujantiems keleiviams palinksinti buvo nusi-kvietęs net Kauno Politechnikos Instituto studentų šoklų ir dainos ansamblį Nemuną. Ansamblis atliko dešimt koncertų laive. (ELTA)

Dr. Šalnos ir dr. Šukio iš Illinois jaunimas Blue Water vasarvietėje su šeimininku D. Slyvinu (centre užpakaly).

HELP WANTED MALE

WANTED AT ONCE
EXPERIENCED
MACHINE OPERATOR
FOR PRECISION
E. D. M. WORK
ELOX EQUIPMENT
DEW PRECISION MFG. CO.
10841 Capital Oak Park, Mich.
313 — 548-2228
(87-96)

**SHEAR
OPERATOR**
Steel fabrication of machine bases,
jigs & fixtures.
**Custom Fabricators
Inc.**
15720 Dale
Detroit, Mich. 48223
(87-93)

EXPERIENCED
LATHE HANDS
MILL HANDS
Top rates, paid benefits, Steady over-
time.
Seneca Machine Tool Co.
5704 ST. JEAN
DETROIT, MICH.
313 — WA 1-9091
(92-94)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
PLANER OPERATORS
AND
TURRET LATHE
OPERATORS
WICKES MACHINE Tool, a long es-
tablished and leading manufactur-
er of machine tools offers excel-
lent openings for qualified men.
Permanent employment and gen-
erous fringe benefit program. If
interested in stable employment
write or apply stating experience
and qualifications or apply in per-
son. All replies will be kept con-
fidential. Apply to:
PERSONNEL DEPARTMENT
THE WICKES CORPORATION
515 N. WASHINGTON
SAGINAW, MICHIGAN 48607
An Equal Opportunity Employer
(87-96)

JŪRŲ SKAUTIJOS STOVYKLOJE...

(Atkelta iš 4 psl.)

na reikėjo laiku beveik šim-
tinę pamaitinti; puodus
maišyti lauke, ant virš duo-
bių pastatytų plytų; "kep-
ti" ne tik nuo ugnies, bet
ir nuo saulės, kuri negailes-
tingai sivilino virtuvės dar-
bininkų nugaras. Bet ir čia
buvo linksma. Gražiabalsė
Natalija Aukštuolienė be
dainos neapsieidavo, o ty-
liosios Daugirdienė ir Min-
ginienė niekad be šypsno
nebuvo matomos. O stovyk-
los tiekimo viršininko P.
Jurkšto rūpestingumas ir
darbštumas neaprašomas.
Valio visiems šiems jūrų
skautų prieteliams ir rėmė-
jams!

ARE YOU UNSKILLED OR SEMI-SKILLED?

Are you worried about the future be-
cause of lack of education? Don't!
We will train you for steady job and
include benefits such as profit shar-
ing plan, paid vacations and Christ-
mas bonus.

Call or visit our Personnel Office.
Pioneer Steel Ball Co. Inc.
37 Mill Street Unionville, Conn.
Telephone 673-2534
(92-93)

TURRET LATHE OPERATORS

55 HOUR WEEK
TOP WAGES PAID
APPLY TO
A. J. MARTIN.
Manufacturing Co.
20 Newberry Rd.
Bloomfield, Conn.
(88-94)

skruzdelynas; o kai, kalno
papėdėje, pasistatė trečia
tėvų ir svečių stovykla, jau
ir judėjimas miško takais
trukdėsi... Vakarinis beb-
rų ir ūdrų įžodis nevienam
ašarą išspaudė, nes ryškiai
matėsi, kokie graudžiai lai-
mingi buvo jaunieji, pris-
iekdami mylėti Dievą ir
Tėvynę, ir domėtis jūra.
Kaip pasakojo, naktį vyko
bene dar įspūdingesni tra-
diciniai slapti jūrų skaučių
ir jūrų skautų įžodžiai, ku-
rių, deja, pašaliniais neva-
lia matyti...

Sekmadienį, rugpiūčio 7-
dieną vėl, prisilaikant Lie-
tuvų Jūrų Skautijos papro-
čių, žavingo Pewaukee ež-
ero bangose, S. Lukausko va-
dovaujami, išplaukė lietu-
viškieji burlaiviai. Juos pa-
sitiko L. Šlenio kariškai iš-
rikuoti canoe ir valtys, pra-
dėdami žuvusių pagerbimą.
J. v. s. A. Aglinskui tarus
jautrų žodį, Tėvui Raibužiui
sukalbėjus maldą, pagar-
biai buvo leidžiamas į ež-
ero dugną vainikas, kurį ly-
dėjo susikaupę stovyklauto-
jai ir svečiai.

Nors Jūros Diena, savo
apeigomis, tradicijomis bei
išskilmėmis yra labai įspū-
dinga, tačiau ji nenustelbia
nei vienos pavienės dienos,
kuri šioje Lietuvos Jūrų
Skaudies stovykloje buvo
itin planinga, linksma,
skautiška ir viena už kitą
įdomesnė.

Dvi savaitės prabėgo be-
matant. Daug išmokta, stip-
riai užsigrūdinta ir kūniš-
kai ir dvasiniai. O paskuti-
niam nusistebėjimui nega-
lima nepaminėti rugpiūčio
13 popietės, kai, išvykus
namo stovyklautojams, ra-
jonas liko tuščias (ir ny-
kus!), švarus, lyg išskuo-
tas. Net brolis A. Levanas,
versdamas palapines, nusi-
stebėjo tokiu paties jauni-
mo susitvarkymu. Tik iš-
trypta žolė rodė buvus čia
judrų ir pilną gyvenimą.

(ij)

• Aleksandrui Ružanco-
vui, įžymiajam lietuvių
bibliografui, Lietuvių Bib-
liografijos Tarnybos vedė-
jui ir "Knygų Lentynos"
redaktoriui mirus, J.A.V.
Lietuvių Bendruomenės
Kultūros Fondo valdyba
naujuoju LBT vedėju pa-
kvietė Dr. Zenoną Ašoklį.
Dabartinis įstaigos adresas

Dirvos foto bendradarbis V.A. Račkauskas, gyv. Cicero, Ill., pa-
rūpina Dirvai gražias nuotraukas iš Chicago ir apylinkių lietuvių
gyvenimo.
A. Gulbinsko nuotrauka

JAU STATOMI SENELIŲ NAMAI

Rugpiūčio 15 d. pradė-
ti statyti lietuviams se-
natvės bei poilsio Matu-
laičio namai Putname,
Conn. Tai didelis Nek.
Pr. Marijos seserų kon-
gregacijos, jos rėmėjų
bei bičiulių sutartinis
darbas.

Šių namų statybai pa-
remti valdžia paskyrė
200.000 dol. paramą,
kad dar pridėjus maž-
daug du kartus tiek sta-
tybos rėmėjams, išeitų tin-
kama 125 žmonėms gy-
venti įstaiga.

Varžytinių būdu staty-
bos darbus laimėjo rim-

ta firmą: tikimasi, kad
galutinai visi darbai bus
užbaigti ligi 1967 m. ru-
dens.

Didžiausias Matulai-
čio namų statybos va-
jaus komiteto rūpestis
sutelkti pakankamai lė-
šų užsimotai statybai ap-
mokėti.

Namų statybos vietoje
jau vyksta intensyvūs dar-
bai. Tai gera žinia, ne-
tik tiems, kurie tiesio-
giai rūpinasi, bet taip
pat ir visai lietuvių vi-
suomenei.

A.S.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ!

yra toks: Lietuvių Biblio-
grafijos Tarnyba, 1347 So.
48th Court, Cicero, Illinois
60650, U.S.A.

DIRVOJE

galite įsigyti

ką tik pasirodžiusią Nelės Mazalaitės knygą
MIESTELIS, KURIS BUVO MANO.

Kaina \$2.50.

Ši knyga laimėjo 1965 m. Aidų žurnalo literatūros
premią. Išleido Darbininkas 1966 m. Iliustravo P. Jurkus.
Gauta didesnė siunta Putnamo seselių išleistos kny-
gos mūsų mažiesiems. Tai

ALGIS IR ALYTĖ.

spalvavimo knygtė su lietuviškais tekstais. Kaina tik
50 centų.

Be to, rekomenduojame įsigyti:

Ant. Gustaičio — IR ATSKRIDO JUODAS	
VARNAS	\$3.00
LITERATŪROS METRAŠTIS	
ANTROJI PRADALGĖ	\$3.00
V. Alanto — TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ	\$4.50
Myk. Vaitkaus — PER GIEDRĄ IR AUDRĄ	
(Atsiminimai)	\$2.50
Vysk. P. Būčio — ATSIMINIMAI	\$3.50
SODYBŲ PIEVELĖS (Sodų priežiūra)	\$1.25

Turime pasirinkimui visą eilę mūsų rašytojų poezi-
jos, novelių, romanų, prisiminimų ir kt. knygų.

Be to, Dirvoje galite įsigyti ar užsisakyti plokšteles:

A. Stempuzienės — D. Lapinsko — Dainas	
Stereo — \$7.00, Hi-fi — \$6.00	
St. Baro — Operų arijos	
Stereo — \$7.00, Hi-fi — \$6.00	
J. Vaznelio dainų ir arijų rečitalis	\$5.00
Birutė Valterienė — Dainos	\$5.00
Iz. Vasilūno — Lietuvių kamerinė muzika	\$6.00
Laužų Aidai	Stereo — \$5.00, Hi-Fi — \$4.00
Aurelia (Šokių muzika)	Stereo \$5.00
(galima groti kaip Hi-Fi)	

Užsakant knygas ar plokšteles, rašykite čekį ar pa-
sto perlaidą

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western,
tel. PRosp. 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad., ketvirtad. ir penktad. nuo 9 iki 9:30. Kitom
dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara
nuo 12 val. iki 5 val. p. p.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje
pagaidujamų prekių labai priimamomis, žemesnėmis negu
kitur kainomis.

KREIPKITE į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siun-
tinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**

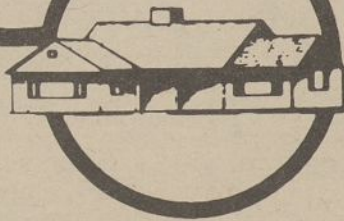
SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS

INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto pataravimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Prelatas P. Ragažinskas** iš Sao Paulo, Brazilijos, laukdamasis Amerikoje, buvo atvykęs į Clevelandą, kur sustojo šv. Jurgio parapijos klebonijoje. Ta proga gerb. prelatas atsilankė Dirvos redakcijoje, painformavo apie Brazilijos lietuvių problemas ir išreiškė optimistinę mintį, jog esą daug vilčių prie Brazilijos vyriausybės atstatyti Lietuvos pasiuntinybės teises. Tam dabar esančios palankios sąlygos.

• **Rašytojas Emilis Skujenieks** po mirties paliko didelį rinkinį lietuviškų knygų, kurių tarpe yra retų ir vertingų leidinių. Norintieji tas knygas perimti ar įsigyti prašomi skambinti poniai Skujenieks dienos metu telefonu 295-0499 arba vakarais — 486-3790. (92-93)

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS Corp.MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL

Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERA VALANDINI
ATLYGINIMA IR VISUS PRIEDUS.Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.
OR CALL
341-1700for an interview convenient
for you.

An Equal Opportunity Employer

WANTED AT ONCE
JOURNEYMAN
OR
1ST CLASS
BULLARD OPERATOR
Experienced, set up and operate.
Multi-auxiliaries. Day shift, hourly
rate, company paid benefits.
OHIO ELECTRIC DIVISION
HOWELL ELECTRIC
MOTORS CO.
5400 DUNHAM RD.
CLEVELAND, OHIO
662-8484
An Equal Opportunity Employer
(92-94)

JAUTRIAI ATISISVEIKINOME SU

A.A. EDVARDU KARNĖNU

Iš prigimties būdamas visuomeniškai nusiteikęs, a. a. Edvardas Karnėnas daugelį metų gražiai ir veikliai reiškėsi Clevelando gyvenime. Vos kelioms valandoms po staigios jo mirties š. m. rugpjūčio 28 d. praėjus, neįtikėtina žinia apie jo netekimą nuostabiu greitumu apskriejo visą miestą. O sekančios dienos vakarą, vos pašarvojus Jakubs laidotuvių namuose, ėmė be perstojo plaukti gėlės ir lankyti žmonės, artimieji ir pažįstamieji. Ir tai tęsėsi iki pat išlydėjimo ir palaidojimo.

• **Barбора M. Halaburdaitė**, liepos 23 d. su Vincu P. Taraška sukūrusi naują šeimą.

Vestuvių iškilmės vyko šv. Justino Kankinio bažnyčioje, Westlake.

Pamergė buvo Zuzanna Halaburdaitė, o pabroliai Jonas Balsys, iš Lorain.

300 svečių susirinko jauniosios tėvų namuose vestuvių vaišėms.

V. Taraškos motina ir sesuo gyvena Lietuvoje ir vestuvėse negalėjo dalyvauti.

• **The Cleveland Photographic Society** — foto mėgėjų draugija jau 45-sius metus rengia kursus foto mėgėjams. Rugsėjo 19 d. (pirmadienį) bus pirmoji paskaita balta-juoda kursų grupei, o rugsėjo 22 d. (ketvirtadienį) spalvotos fotografijos grupei. Kiekviena grupė turės po 10 paskaitų ir vieną iškylą. Vienos grupės paskaitų ciklas kaštuojama \$15.00. Smulkesnė informacija teikiama telef. LI 1-4542 arba SH 1-7587. Registracijos blankai gaunami Clevelando foto reikmenų prekyboje.

• **Anglų kalbos pamokas** ruošia Nationalities Services Center, globojant Clevelando švietimo Tarybai. Pamokos prasidės rugsėjo 12 d., 1001 Huron Rd. Pamokos pritaikytos tiems, kurie šiek tiek jau susikalba ir rašo anglų kalba. Kursas tęsis 10 savaitių.

Registruotis iš anksto tel. 781-4560.

Rugsėjo 15 d. ten pat prasidės kursai pasiruošti pilietybės įsigijimui.

PARDUODAMAS NAMAS

East 173 ir Grovewood

3 miegamieji (1 apačioj), 2 vonios (1 apačioj), 13x18 atremontuota natūrali virtuvė, variniai vamzdžiai, naujos elektros vielos, naujas pečius, naujas vandens tankas, 2 maš. garažas.

PRIE NAUJOSIOS PARAPIJOS. Galima tuoj apsigyventi!!!

FLORENCE ROME
REALTY

Tel. 486-2747

(92-94)

mo. Čia, kaip retai kada, matėsi senosios emigracijos nemažiau kaip ir paskutinių metų ateivių, netrukio ir nelietuvių, kurie atsiliepdami į šeimos pagedavimą, paskelbtą amerikinėje spaudoje, vietoj gėlių teikė pinigines aukas Vasario 16-sios gimnazijai Vokietijoje paremti.

Organizacijų, kuriose a. a. Edvardas Karnėnas gyvas būdamas aktyviausiai reiškėsi, atstovų sutarimu, antradienio vakare buvo sklandžiai pravesta susikaupimo ir atsisveikinimo valandėlė. Iniciatyvos ėmėsi ir vadovavo LB Clevelando 1-sios apylinkės pirmininkas F. Eidimtas. Jautriu ir nuoširdžiu žodžiu PLB valdybos vicepir. St. Barzdukas apibūdino vėlionies asmenį ir jo atliktus visuomeninius darbus. Vengiant tų pačių žodžių kartojimo, organizacijos savo atsisveikinimą su vėlioniu ir likusiesiems šeimos nariams savo užuojautą pareiškė valandėlės vedėjas F. Eidimtas žodžiu. Atskirai žodį pasakė Z. Dučmanas, kalbėdamas Lietuviai salės, klubo ir sodybos draugijų vardu.

Valandėlę pora giesmių pradėjo ir "Lietuva brangi" užbaigė čiurlioniečiai, paskutinį kartą sugiedodami Čiurlionio Ansamblio garbės nariui Edvardui, kuris buvo ne tik pirmasis Ansamblio pirmininkas Vilniuje, bet ir pakartotinai pirmininkavo keleris metus jau čia, Clevelande. Ramovėnai, papuošę karstą trispalve, ir ėjo garbės sargyba.

Trečiadienio rytą, kun. Angelaičiui atlikus religines apeigas, susirinkusiems sugiedojus Marija, Marija, a. a. Edvardas buvo ilgos automobilio vilkstinės palydėtas į Kalvarijos kapines, kur paskutinį atsisveikinimo žodį tarė ramovėnų pirmininkas V. Knis-

tautas, pagal ramovėnų tradiciją karstą puošusią vėliavą, kaip relikviją, perduodamas vėlionies našlei p. Onai Karnėnienei. Į laidotuves suspėjo iš Kanados atvykti a. a. Edvardo dukra Regina su savo vyru, tačiau nepavyko susižinoti su sūnumi Valentinu, kuris atostogaudamas buvo užsukęs į Clevelandą ir, pabuvęs keltą dienų pas Karnėnus, tęsė savo atostoginę kelionę toliau neįsąsądams, kad jo aplankytas tėvas po trejetos dienų bus gedimas savo artimųjų ir draugų.

Taip jau likimo buvo lemta, kad a. a. Edvardo mirtinguosius palaikus amžinai priglaidė ne ta žemė, kuriai plakė jo širdis iki paskutinio atodūso. Išėkis ramybėje! (Ins)

• **Dr. Nelė ir Gerardas Juškėnai** rugpjūčio 26-28 d. dalyvavo rudens foto festivalyje Cedar Point vasarvietėje. Festivalin buvo suvažiuavę atstovai iš 26-rių Ohio ir 24-rių Michigano foto mėgėjų draugijų. Buvo parodytos festivalio dalyvių varžyboms atsiųstos skaidrės ir paskelbti laimėtojai. G. Juškėnas už skaidrę "Rami įlanka" apdovanotas mėlynu garbės kaspinu.

REIKALINGAS BUTAS

Dviejų žmonių šeima (lietuviai) ieško buto Naujosios parapijos rajone. Prašome skambinti telefonu — 531-5705.

Šv. Kazimiero liet. mokyklos vedėjas Ant. Tamulionis perima trofiją iš Alg. Bielskaus. Tos mokyklos mokiniai šią vasarą laimėjo sportines varžybas su Vysk. Valančiaus liet. mokykla. Pavienėse varžybose gerai pasirodė mokiniai rugpjūčio 28 d. buvo apdovanoti kaspinėliais, pavaišinti ir paraginti sportinėje dvasioje toliau tęsti gražų bendravimą abiejų mokyklų moksleivių tarpe.

• **V. Giedraitis**, Nationwide kompanijos atstovas draudžia Jūsų namus, baldus, automobilius, gyvybę, sveikatą ir t.t.

Prieš atnaujindami savo draudimą kitur, palyginkite kainas, skambindami tel. 944-6835.

• **Apdraudos reikalais** geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **Z. Obelenį** tel. 531-2211.

REIKALINGOS TARNAUTOJOS

Patirtis nereikalaujama. Kreiptis — 1815 East 23 gatvė. (92-94)

PARDUODAMAS NAMAS

4 miegamųjų prie Naujosios parapijos. \$14,800. Tel. 752-2414.

MINT TAVERN

397 East 156 gt.

DEGTINĖ, ALUS, VALGIAI

PENKTADIENIAIS iki vėlaus vakaro žuvis, blynai ir kt.

Galima pirkti alų dėžėmis išsinešimui už žemą kainą.

Povilas Šukis
savininkas

P I R M A S I S

DIRVOS

RUDENS SEZONO PARENGIMAS

įvyks Clevelande

š. m. rugsėjo mėn. 24 d., šeštadienį,

Šv. Jurgio parapijos salėje.

Pradžia 7:30 val. vak.

VAKARAS-BALIUS

Stalus (po 10 žmonių) prašome jau dabar užsisakyti.

Pakvietimus iš anksto galima įsigyti DIRVOJE, 6907 Superior Av. Tel. 431-6344.

Kaina — 6 dol. asmeniui.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PAMINĖS ŽUVUSIUS SANTARIECIUS

Šiomet sueina penki metai nuo katastrofos, kurioje tragiškai žuvo rašytojas Antanas Skėma, visuomenininkas Jurgis Jaks-Tyris ir studentė Judita Audėnaitė. Tad šių metų Santaros-Sviesos Federacijos suvažiavime ruošiamas vakaras jų prisiminimui.

Vakaro metu rašytojas bei režisiorius Jurgis Blekaitis tars žodį ir bus pastatyta inscenuota ištrauka iš Antano Skėmos "Sventosios Ingos", kurią režisuoja Dalia Juknevičiūtė-Mackuvienė. Ištraukos pastatyme dalyvauja Danutė Bilaišienė, Kristina Bulotaitė, Dalia Bylaitienė, Dalia Juknevičiūtė-Mackuvienė, Leonas Barauskas, Rimas Cinka, Vytautas Demereckis, Julius Lintakas, Genius Procuta, Liudas Šmulskštys. Apšvietimas ir dekoracijos Arno Giedraičio, skaidrių efektai dail. Birutės Bulotaitės, technikinis asistentas Petras Petrutis.

Šiais metais išeis jau seniai lauktas Antano Skėmos raštų pirmas tomas, kuriame yra surinkti visi Antano Skėmos prozos darbai. Raštai spausdinami Morkūno spaustuvėje. Pirmojo tomo jau visas tekstas yra surinktas ir tik laukiama bibliografinių paaiškinimų užbaigimo. Antano Skėmos raštų redakcinį kolektyvą sudaro rašytojai Algirdas Landsbergis, Alfonsas Nyka-Niliūnas ir Kostas Ostauskas.

• Dail. Romas Viesulas skaitys paskaitą Santaros-Sviesos suvažiavime tema "Šiandieninė grafika". Paskaita bus pailiustruota

skaidrėmis ir muzikine juosta. Ta pačia proga suvažiavime ruošiamas ir vėliausių dail. Romo Viesulo grafikos darbų paroda.

• Andrius Šileika iš Toronto papildomai įsijungė į simpoziumą "Jaunimo Metų ir Kongreso išdavos ir tolimesnė įtaka į lietuviškąjį gyvenimą", kuris įvyks laike Santaros-Sviesos suvažiavimo. Simpoziume taip pat dalyvaus Algis Zaprackas ir Vaclovas Kleiza, moderuojant Gabrielius Gedvilai.

WATERBURY

STUDIJŲ DIENOS

Waterburio Lietuvių Jaunimo Metų Komitetas rugsėjo 17-18 dienomis, Šv. Juozapo parapijos salėje, John St., Waterburyje, ruošia Studijų Dienas, tema: "Jaunimo Metai, ir kas toliau?" Studijų Dienų tikslas — kritiškai pažvelgti į Jaunimo Metų, ypač Jaunimo Kongreso, atsiekimus, bei aptarti tolimesnę jaunimo veiklą.

Šiose Studijų Dienose numatoma svarstyti šie klausimai:

Jaunimo Kongreso ir Jaunimo Metų darbų įvertinimas.

Prieš lietuvišką bendruomenę iškilusių klausimų nagrinėjimas, kaip pav.: kultūrinės ar politinės veiklos primatas ar derinimas; kas mūsų, Lietuvos ir laisvojo pasaulio priešas — tarptautinis komunizmas ar rusų imperializmas ir ar pateisinamas bei priimtinas Kongreso išreikštas negatyvizmas Lietuvos laisvės klausimu?

Būdai ir priemonės bei

metodai viešajai opinijai paveikti.

Tampresni ryšiai jaunimo tarpe ir bendruomenėje apskritai.

Ideologinis lietuviško jaunimo paruošimas mokslo įstaigoms.

Kviečiame visą šiais klausimais besirūpinantį lietuvišką jaunimą, bei vyresnius dalyvauti. Šeštadienio vakare įvyks "Subatvakaris". Posėdžiuose dalyvaujančiam jaunimui stengsimės parūpinti nakvynės. Studijų Dienų reikalais prašome kreiptis į: Gintaras Šlapkūnas, 740 Washington Avenue Ext., Waterbury, Conn. 06708, Area Code 203 tel. 756-6624.

PARENGIMAS BALFO NAUDAI

Danutė Venclauskaitė rugsėjo 10 d., šeštadienį, 3 val. p. p., savo sodyboje — 89 Spindle Hill Road, Waterbury, Conn., savo tėvų a. a. Stanislovo ir Kazimiero Venclauskių labdarybės darbų atminčiai pagerbti, ruošia pobuvį su vaišėmis BALFui ir Vasario 16 gimnazijai parenti.

Pagal jos jau daugel metų išlaikomą paprotį, tokių vaišių išlaidas padengia pati D. Venclauskaitė, o parengimo svečių sudėti pinigai, visos pajamos, atiduodama labdarybei.

Į pobuvį maloniai kviečiami visi, kurie yra nusiteikę savo dalyvavimu prisidėti paremti minėtas lietuviškas įstaigas.

BOSTON

TAUTOS ŠVENTĖS MINEJIMAS BOSTONE

1966 m. rugsėjo 11 d. (sekmadienį), 10 val. ryto Šv. Petro Lietuvių Parapijos Bažnyčioje bus iškilmingos pamaldos už pavergtą Lietuvą, o 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos auditorijoje įvyks Tautos šventės minėjimas.

Programoje: vėliavų įnešimas, himnai, invokacija.

Paskaita: Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirminio rašytojo Vytauto Volterto iš N. J. ir sveikinimo žodis vicegubernatoriaus E. Richardson. Meninę dalį atliks šv. Petro parapijos choras vad. muz. Jeronimo Kačinsko; solistas Stasys Liepas; Onos Ivaškienės tautinių šokių ansamblis. Po programos kavutė, muzika ir pasilinksminimas.

Mielas lietuvi, kviečiame Tamstą su draugais ir pažįstamais kaip bažnyčioje, taip ir salėje, gausiai dalyvauti ir nors mintyse prisiminti brangią ir komunistų trypiamą tėvynę Lietuvą.

Rengia: JAV Lietuvių Bendruomenės Apylinkė Bostone.

• Dail. Česlovo Janušo paveikslų paroda atidaro ma rugsėjo 17 d. (šeštadienį) 7:30 val. vakare A. L. T. S. Namuose, 484 E. 4th St., So. Bostone.

Paroda bus atidaryta kiekvieną dieną iki 25 d. nuo 7:30 iki 10 val. vakare ir šeštadieniais bei sekmadieniais nuo 11 val. dieną. Visi kviečiami aplankyti parodą.

OMAHA

ATVYKO IŠ LIETUVOS

Rugpjūčio 20 d. iš Lietuvos pas savo sūnų atskrido Mečys Mackevičius, paskutiniu metu gyvenęs Stanaičių km., Garliavos valsč. Tai jau šeštas asmuo pasiekęs Omahą iš Lietuvos.

• Marinas Petras Jaudegis baigė pas savo tėvus atostogas ir išvyko į Vietnamą.

• Omahos medžiotojų-

CHICAGO

MADŲ PARODA

Jau penkti metai su dideliu pasisekimu Putnamo Seselių Rėmėjų Cicero skyrius organizuoja Madų Parodas. Šiais metais ji įvyksta spalio 2 d., Jaunimo Centre Chicagoje, 4 v. p. p. Joje bus rodomi savo pačių pasiūti ir numegzti rūbai bei Orentų ir Buršteino parduojami kailiai.

Modeliuotojų tarpe mąstysime sekancias ponias ir paneles: O. Baubienė, E. Blandytė, R. Bialik, O. Jameikienė, M. Kripkauskienė, St. Olšauskienė, M. Memėnaitė, J. Mačiulienė, B. Rašimaitė, L. Sodeikienė, J. Trimakienė ir N. Vengrienė. Be savo megztų jos modeliuos dar ir J. Dočkienės, E. Radvilienės bei V. Skridulienės.

Bilietai į Madų Parodą yra gaunami Marginiuose.

• St. Anthony Savings and Loan Ass. Cicero, Ill., kurio skelbimas telpa kiekvienam Dirvos numerį, turi kapitalo \$28,750,593.29. Šerinkų susirinkime naujais direktoriais patvirtinti: J. F. Gribauskas, P. Putrim, A. Bernadišius, F. L. Bogdan, A. Zakaras, Ch. Arasim, B. Diržius, A. Barnadišius, P. Putrim, jr.

1966-67 m. valdybą sudaro pirm. Paul Putrim, vicepirm. Frank L. Bogdan, išd. Adam Bernadišius, išd. pad. Alex Zakaras, exec. sekr. Joseph F. Gribauskas, sekr. pad. Ben Diržius, kontr. Helen P. Rukuza, bendrovės adv. Jerome Strass.

• A. a. Vyto Manelio mirties metinės bus minimos rugsėjo 11 d.: Šv. Mišios 11 val. T. Jėzuitų koplyčioje, po pamaldų paminklo šventinimas (23 blokas). Vėliuonės žmona kviečia visus gimines, draugus, buvusius studentus ir pažįstamus minėjime dalyvauti.

MOKSLO METŲ PRADŽIA K. DONELAIČIO MOKYKLOJE

K. Donelaičio Aukštesniosios ir Žemesniosios Lietuvos mokyklos mokyklos metai pradedami rugsėjo mėn. 10 d. mokinių registracija McKay mokyklos patalpose, 6901 So. Fairfield mokykloje veiks: vaikų darželis, šeši žemesniosios mokyklos skyriai ir V. j. VI-j. VII-j. ir VIII-j.

meškeriojų klubas "Aras" tęsėdamas savo pažadus, Lietuvių Fondui įteikė antrašą šimtinę.

• Nijolė Jaudegytė ir Rymantas Gusulaitis sukūrė lietuvišką šeimą. (vš)

Jų megsti rūbai bus modeliuojami Chicagoje ruošiamoj madų parodoje. Pirmoje eilėje iš kairės: E. Blandytė, O. Jameikienė, M. Remienė. Antroje eilėje: E. Radvilienė, J. Dočkienė, L. Sodeikienė. Trūksta Pamarienes ir Skridulienės.

V. A. Račkausko nuotrauka

PIRMASIS PHILADELPHIJOJE

RUDENS SEZONO VAIDINIMAS

"BRANDOS ATESTATAS"

įvyks š. m. rugsėjo 24 d. (šeštadienį)

Lietuvių Muzikalinėje salėje

VAIDINA: Bostono Lietuvių Dramos Sambūris.

Pradžią 6 val. vak.

A. L. T. S-gos Phila. skyrius

a u k š t esniosios mokyklos klasės.

Į darželį priimami vaikai, čia pilnų penkerių metų ir tie, kurie penkerių metų sulauks 1967 m. sausio mėn. 1 d.

Į V-tąją aukštesniosios mokyklos klasę priimami mokiniai, išėję LB nustatytą žemesniosios mokyklos programą ir pristatę baigimo pažymėjimą arba išlaikę įstojamuosius egzaminus. Egzaminai bus rugsėjo mėn. 10 d. McKay mokykloje, 10 val. rytą. Mokiniai, kurie yra baigę K. Donelaičio žemesniąją mokyklą įstojamųjų egzaminų laikyti nereikės.

Visi mokiniai, gavusieji pataisas, turi registracijos dieną ateiti į mokyklą ir nuo 10 val. rytą laikyti egzaminus. Taip pat visi, gavusieji vasaros darbus, privalo tą dieną juos atnešti ir atiduoti mokytojams.

Registracijos metu bus galima įsigyti reikiamus vadovėlius, lietuvių kalbos, aplinkos ir Lietuvos pažinimo patalpus ir sasiuvinus.

Tėvų Komiteto nutarimu, visi tėvai prašomi yra rugsėjo mėn. 10 d. įmokėti bent pusę mokslapinių nuo kiekvieno mokinio.

Dėl smulkesnių informacijų skambinti: WA 5-5612, VI 7-3894 arba GR 6-0241. Mokyklos vadovybė

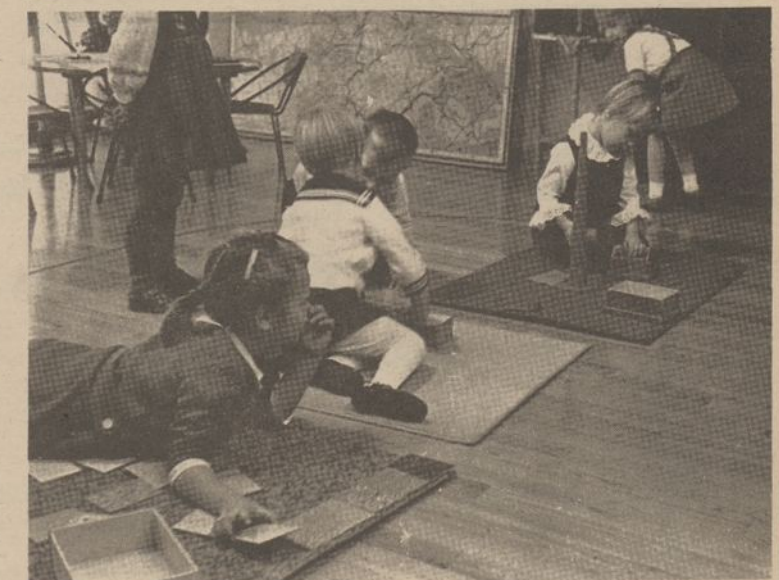
NEW YORK

• Elena Baltrušaitienė, dantų gydytoja, yra aktyviausia Vasario 16 gimnazijos rėmėja New Yorke, čia suorganizavo net penkis rėmėjų būrelius, kurie sėkmingai eilę metų savo įsipareigojimus tęsia. Ji yra veikli visuomenininkė ir kitose organizacijose.

• Operetės choras, vadovaujamas muz. Vytauto Strohos, dalyvavęs Jaunimo Kongrese Chicagoje, vyksta ir į Washingtoną šiluvos koplyčios šventinio iškilmes. Tolimesnį choro vadovavimą žada perimti vėl anksčiau buvęs muz. M. Cibas.

• Dr. Vaclovas ir Emilija Čekai rugsėjo 5 dieną išskrenda į Los Angeles, Kalifornijoje, praleisti atostogų pas dukrą Danguolę ir Algį Ratkelius.

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ

Amerikos Lietuvių Montessori D-jos Vaiku Nameliuose Chicagoje, 69 St., kiekvienas vaikas randa sau tinkamas priemones lavintis ateities darbams. VI. Juknevičiaus nuotrauka.

Tauriam ir jautriam lietuviui patriotui

A. † A.

EDVARDUI KARNĖNUI

staigiai ir netikėtai mirus, jo šeimai ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Juzė ir Steponas
Brigita ir Algirdas
Nasvyčiai

Aldona ir Juozas
Augustinavičiai

Brangiai Motinai

KATRINAI RUDŽIŪNIENEI

mirus, dukrai DANUTEI ir žentui RAPOLUI VALODKAMS, šeimai ir artimiesiems giliai užjaučiame

Izabelė, Feliksas Navickai
ir šeima

A. A.

KATRINAI RUDŽIŪNIENEI

mirus, inž. ALGĮ RUDŽIŪNĄ ir jo artimuosius skausmo ir liūdesio valandoje užjaučiame

Lietuvių Bendruomenės Detroito
Apylinkė ir Apylinkės Valdyba